

РІК LXXIV, Ч. 10

ЖОВТЕНЬ – 2017 – OCTOBER

№ 10, VOL. LXXIV

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ – PUBLISHED BY UNWLA, INC.

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Неприбуткова організація

“НАШЕ ЖИТТЯ”

Рік заснування 1944

РІК LXXIV ЖОВТЕНЬ Ч. 10

Україномовний редактор – **Лариса Тополя**
Англомовний редактор – **Тамара Стадниченко**
Редакційна колегія:

Маріянна Заяць (з уряду) – голова СУА
Уляна Зінч, **Святослава Гой-Стром**,
Софія Геврик, **Петруся Савчак**,
Лариса Дармохвал (Україна)

ISSN 0740-0225

UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA, INC.

A Non-profit Organization

“OUR LIFE”

Published since 1944

VOL. LXXIV OCTOBER № 10

Ukrainian-language-editor – **Larysa Topolya**
English-language editor – **Tamara S. Cornelison**

Contributing Editors:

Marianna Zajac – UNWLA President
Ulana Zynych, **Sviatoslava Goy-Strom**,
Sophia Hewryk, **Petrusia Sawchak**,
Larysa Darmokhval (Ukraine)

“OUR LIFE” IS PUBLISHED MONTHLY (EXCEPT AUGUST)

“НАШЕ ЖИТТЯ” ВИХОДИТЬ РАЗ У МІСЯЦЬ (ОКРІМ СЕРПНЯ)

ЗМІСТ – CONTENTS

Лариса Тополя. Наша Україна. Моя Україна.	1
Маріянна Заяць. Ділимося вістками і думками	2
Наталя Святокум. Жінки Козаччини. Марусі, Роксолани, Берегині. .	4
Marianna Zajac. Sharing News and Views.	6
Oksana Xenos. State Fundraising Registration.	8
Наша обкладинка. Our Cover artist.	9
Тамара Злобіна, Іванна Черчович. 8 жіночих внесків, без яких не було б незалежної України.....	10
Ліда Слиж. Іван Франко і український жіночий рух.	13
Лариса Дармохвал. Я сам собі став пам'ятником.....	16
Доброчинність.	19
Olena Jennings. 1917/2017: Tychyna, Zhadan and the Dogs.	22
Irene S. Pyskir-Bilak. The Mitten: A Ukrainian Folktale.	24
Діяльність округ і відділів.	26
Влучні українські фразеологізми на всі випадки життя.	30
Олена Стельмах-Морозевич. Виставка українського мистецтва. .	31
Любомира Гайовська Бойко. Наш загадковий світ.	31
Наше харчування.	32
Ihor Magun. Music Strikes The Right Note in Medicine.	33
Нашим дітям.	34
Statement of Ownership, Management and Circulation.	36

На обкладинці: Катерина Кричевська-Росандич. *Володимирська гора, Київ.* 1961, папір, акварель. 16 x 19 (41 x 48). Колекція Українського Музею. Дарунок зі спадку Марії Ржепецької.

On the Cover. Kateryna Krychevsky-Rosandich. *Volodymyr's Hill, Kyiv.* 1961, watercolor on paper. 16 x 19 (41 x 48). Collection of The Ukrainian Museum. Gift from the estate of Maria Rzepecky.

- Редакція не завжди поділяє позицію авторів.
- Редакція дотримується правопису Г. Голоскевича.
- Передруки і переклади матеріалів дозволені за письмовою згодою редактора.
- За точність викладення фактів відповідає лише автор.
- Рукописи, які не були замовлені редакцією, не повертаються.
- Редакція зберігає за собою право на мовне редагування і скорочення матеріалів.
- **ПРОСИМО НЕГАЙНО ПОВІДОМЛЯТИ АДМІНІСТРАЦІЮ ПРО ЗМІНИ АДРЕСИ – ЗМІНИ РОБИМО БЕЗКОШТОВНО.**
- **Посмертні згадки та знімки поміщуємо безкоштовно.**
- Просимо авторів присилати статті до **10 числа місяця.**
- Просимо авторів подавати свої **контактні інформації** зі статтями, щоб редакція могла до Вас звернутися в разі потреби.

Periodicals Postage Paid at New York, NY
and at additional mailing offices.
(USPS 414-660)

**POSTMASTER – send address changes to:
“OUR LIFE”**

203 Second Ave., New York, NY 10003

© Copyright 2017 Ukrainian National Women's League
of America, Inc.

Канцелярія СУА та адміністрація журналу “Наше життя”:

Tel.: (212) 533-4646

E-mail: office@unwla.org • E-mail: unwlaourlife@gmail.com

Адміністратор: **Оля Стасюк**

Канцелярйні години: **вівторок, середа, четвер – 11 – 7**

UNWLA / Our Life

**203 Second Avenue, 5th Floor
New York, NY 10003-5706**

Адміністратор: **Olha Stasiuk**

Office hours: **T. W. Th. – 11 a.m. to 7 p.m.**

\$3 Один примірник / Single copy

\$45 Річна передплата в США (не член СУА) / Annual subscription in the USA for non-members

\$50 В країнах поза межами США / Annual subscription in countries other than USA

Членки СУА одержують “Наше життя” з оплатою **членської вкладки** через відділ. **Передплатникам** письмово нагадується про відновлення передплати.
Річна вкладка вільної членки СУА – \$50.

Our Life magazine is included in UNWLA member annual dues, payable through the member's branch. **Subscribers** are sent renewal letters.
Annual dues for UNWLA member-at-large – \$50.

НАША УКРАЇНА, МОЯ УКРАЇНА

У США я поселилася недавно. А тому кожен візит в Україну ще сприймається мною як повернення на Батьківщину після тимчасового відрядження. Саме тому і зміни, що сталися за час моєї відсутності, залишаються для мене змінами в країні, де ніби реально проживаю. Я ще продовжую «міряти» свої статки українськими цінами, оцінюю спроможність сплати комунальні послуги, веду дискусії про політику в громадському транспорті, обурююся невіглаством і нечемністю держслужбовців. При цьому дуже радію з позитивних змін. Як наприклад, з того, що не тільки я одна (як було два роки тому), але й водії, що їхали попереду, швидко вступили дорогу кареті швидкої допомоги. Як тоді, коли на почті мені не тільки повідомили про велику комісію, але й підказали, де з найменшими додатковими витратами можна зробити проплату.

Під час цього візиту в Україну з радістю побачила, що більшість українців (найперше Києва та Поділля, де була тривалий час) свідомо стали і йдуть тернистим шляхом побудови нового суспільства. Вони хочуть і вчать бути вільними, усвідомлюють власну спроможність брати відповідальність і самостійно скеровувати своє життя та національне буття своєї країни. Багатьох українців цікавить не тільки вартість «споживчого кошика», але й державницька ідеологія країни. На жаль, такі зміни відбуваються під впливом зовнішньої агресії, за них щоденно проливається кров... Але через це українці все глибше починають поцінювати такі поняття як НЕЗАЛЕЖНІСТЬ, ДЕРЖАВНІСТЬ, розрізнати фальш і щирість у любові до Батьківщини.

Прикро, що й нині багато українців легковажать і довіряють брехливим, злодійським політикам. Дехто з них і не намагається розібратися в ситуації, частина ще й досі чекає на «руський мір», не вбачає проблеми у користуванні російською мовою (яку в останній приїзд я чула частіше), проявляє толерантність до російської церкви. Болить душа, що є і такі, що не переймаються проблемами Криму, байдужі до подій на Сході: одні підтримують наших бійців і постраждалих і щомісячно несуть волонтерам 200 грн від і так малої пенсії, а інші збагачуються і живуть надією повернутися в «обійми» Росії. Також по-різному в українців проявляється бажання поступитися власними інтересами заради моральних, фінансових і демократичних принципів. І це стосується не тільки бізнес-інтересів політичної елі-

ти, але й кожного пересічного українця. Так, усі нарікають на корумпованість суспільства і бажають з цим ганебним явищем боротися. Проте кожен хоче мати можливість вирішувати особисті проблеми в обхід правил.

Як побачила, українці почали свідоміше ставитися до політичних поглядів інших, намагаються розпізнавати зрадників та очищати країну від них. Про це свідчила реакція людей на відверто сепаратистські випадки збоку російськи налаштованих людей у публічних місцях. Ознакою позитивного політичного «вибілення» було також ставлення пересічних українців до бійців, які поверталися з війни. А ті хамелеони та корупціонери, які через Майдан потрапили до владних кабінетів (або їх підтримують), в Україні нині не почувуються «панамі», але тремтять, бо відчувають, що їх час минає. Я раділа з того, що моя Україна нині має багато можливостей для розквіту та збагачення і що є українці, які вмють і бажають ці можливості використати. Тішилася, що все більше людей хочуть залишатися працювати вдома, що в Україні іноземці можуть спілкуватися з місцевими жителями англійською мовою і що це вже не викликає здивування.

Я впевнена, що основні перемоги й успіхи України — в найближчому майбутньому! І, як оптиміст, вірю, що після невдач і великих втрат наша Україна стане справді розвиненою. Але всім українцям слід пам'ятати, що Україна починається з нас! Як тільки кожен українець — від студента до президента, від простої прибиральниці магазину до власника великого бізнесу, — кожен почне ставати кращим і робити світ навколо себе кращим, тоді наша Україна стане такою, про яку мріємо — мирною, демократичною, європейською, заможною! І цьому присягнемося: «Краю мій рідний, земля моя колискова! Із садками вишневими та солов'ями співучими, вербами кучерявими та джерелами чистими, дорогами тополіними та лелеками білокрилими, росами голубими та веселками семикольоровими, із золотими китичками хмелю та соняшниками і мальвами квітучими, рушниками гаптованими та червоними кетягами калини, з хлібом-сіллю гостинними та людьми працюючими, ланами широкими і небом блакитним — присягу прийми від нас, що оберігатимемо тебе і любитимемо, бо одна ти, наша Україно, як життя».

Лариса Тополя, редактор.

Як тільки офіційні «лінівні дні літа» закінчилися вихідними до дня праці, СУА та громадська спільнота відновили свою активність. Під час вихідних 8 – 10-го вересня новообрані членки управи СУА зібрались для своєї першої щорічної зустрічі на Союзівці, території УНСоюзу у Кергонксоні, Нью Йорк. Порядок денний містив багато дуже важливих тем для розгляду, а також заклики до новообраних членок пропонувати свої ідеї. На п'ятничному вечірньому засіданні обговорювали ролі кожної з членок в СУА як організації та запрошували кожну представити своє особисте бачення й пляни. Цей вечір п'ятниці був дуже заохочуючим. Кожна з провідників-керівників (Ліда Яхницька, перша заступниця голови; Надя Нинка, заступниця голови для справ зв'язків; Марія Андрійович, вільна членка; Людмила Грабовська, референтка у справах культури; Оксана Лодзюк Кривулич, референтка соціальних засобів комунікації; Тетяна Бедрус, виховна референтка; Наталія Павленко, референтка мистецтва та музею; Ольга Дроздович, архівар) з відчутним ентузіазмом пропонувала свої ідеї та вносила пропозиції.

Суботній ранок розпочався з офіційних питань, як перегляд керівних вказівок щодо зустрічей і затвердження протоколів. Тоді учасниці вітали двох останніх Почесних голів СУА – Анну Кравчук та Ірину Куровицьку, які привітали нову управу та поділилися своїм досвідом і порадами. Потім фінансова секретарка СУА Віра Кушнір представила фінансові питання та бюджет на 2018-й р., які були обговорені та проголосовані. Після цього розглянули дві найважливіші теми порядку денного: членство та пляни майбутніх проєктів СУА. Обговорення та пропозиції щодо членства були поділені на категорії: «Вікова група наших дочок», «Нещодавня імміграція з України» та «Вільні членки». Доповідачками були заступниця голови для справ членства Христина Бойко, вільна членка в ексекутиві Валентина Табака та зв'язкова Вільних членок

Іванка Олесницька. Перегляд видань *Нашого життя* протягом останніх десятиліть свідчить, що питання членства, яке завжди було великим викликом для нас, та інтерес «молодих» жінок постійно були темою для обговорення. Група, що розглядала ці виклики на нашій щорічній зустрічі, представила новий підхід до вирішення цих проблем, і ми запрошуємо вас стежити за їхнім прогресом у ваших округах та на сторінці СУА у Фейсбуці.

Друга дуже важлива дискусія стосувалась ще одного актуального питання: як ми повинні розподілити наші ресурси (як волонтерські години, так і фінанси) між проєктами в Україні й тут, у Сполучених Штатах? Досягнена згода полягає в тому, що нам потрібне поєднання обох напрямків. Звернень з України є багато, і різні наші комітети мудро та обережно обирають, які з них слід підтримати. Однак членки управи твердо заявили, що ми також повинні знаходити можливості та зосереджувати увагу на проєктах, спрямованих на вирішення потреб і викликів наших спільнот тут, у Сполучених Штатах. Ця тема детально обговорювалась і багато ідей будуть опрацьовані у різних комітетах у майбутньому. Знову ж таки, ми запрошуємо вас стежити за їхнім прогресом на сторінках *Нашого Життя* та/або у Фейсбуці.

Робоча сесія управи в суботу, 9-го вересня.

У неділю вранці, після Божественної Літургії, зустріч продовжилась обговоренням інших тем. Серед розглянутих питань було таке: як ми зміцнюємо ролі голів наших округ і зв'язкових для наших далеко віддалених вільних відділів? Тривожна тенденція полягає в тому, що лідерська (провідна) роль, незалежно від того, чи це округа або відділ, розглядається головами як тяжке і залякуюче зобов'язання, а не як

здоровий виклик. Питання в тому, як ми можемо допомогти останньому з них стати нормою, а не винятком? Також було прочитано попередній звіт про нашу XXXI Конвенцію (фінальна версія ще формується) та обговорено статус дитячих садочків СУА (Світличок). Через державні та федеральні правила, що контролюють діяльність та адміністративні вимоги, перед Світличками постає проблема дорогого та важкого шляху виживання. Ще однією темою розмови було місце проведення XXXII Конвенції СУА (залишайтеся на зв'язку щодо цього та зауважте, що за новим Статутом Конвенцію перенесено на вересень 2020-го р.). Також на порядку денному була підготовка англomовної книги про історію СУА, яку представила у звіті д-р Марта Кебало (перший повний варіант книги очікується на кінець 2017-го р.). Голова комітету зі Статуту Ірена Куровицька повідомила про переклад українською мовою переглянутого та оновленого Статуту (який був одногolosно схвалений XXXI Конвенцією).

Було прийнято рішення провести нашу щорічну зустріч якнайшвидше після Конвенції, оскільки багато членок управи є новими і їх роля у сім'ї СУА повинна бути особисто усвідомленою. І наша сім'я СУА справді поєднала нас, оскільки після довгого робочого суботнього дня наші членки, зібравшись разом, співали, сміялися та ділилися радістю упродовж кількох годин.

Вони розійшлися з розуміння того, що ми маємо багато праці попереду, але разом, у командній роботі, все є можливим.

Я повинна наголосити, що дві зв'язкові наших віддалених відділів (Оля Сперкач та Оля Черкас), які обидві живуть у Флориді, не змогли відвідати нараду Головної Управи через ураган Ірма. Ми молилися за їхню безпеку. Управа одногolosно прийняла пропозицію нашої референтки з суспільної

Новообрана Головна Управа СУА.

опіки Ліді Білоус (яка також не змогла взяти участь у щорічній зустрічі) допомогти жертвам урагану Ірма та урагану Гарвей. 118-й відділ СУА знаходиться у Г'юстоні, і ми постійно підтримуємо зв'язок з головою відділу Христею Бриндзою.

(Фото з засідання управи СУА від Оксани Лодзюк Кривулич.)

ЖІНКИ КОЗАЧЧИНИ. МАРУСИ, РОКСОЛАНИ, БЕРЕГИНИ.

(З веб-платформи UA Modna <http://www.uamodna.com>)

Із кожним днем наближається одне з найзнаменніших, найшанованіших свят осіннього обрядового циклу — Покрова Пресвятої Богородиці. З давніх-давен для українців це було чи не найшанованіше свято, з ним пов'язано дуже багато народних прикмет, випробуваних і перевірених часом, а також звичаїв, що збереглися й досі.

Щодо походження свята побутує давня легенда про те, що саме цього дня воїни-руси, взявши в облогу Константинополь, стали свідками незвичайного видовища: Божа Матір явилася перед жителями міста і вкрила їх омофором від ворожого ока. Вважається, що саме завдяки цьому вражені завойовники прийняли християнство.

Тому не дивно, що й донині Покрова перш за все асоціюється з жінкою. «Покрова накриває траву листям, землю — снігом, воду — льодом, а дівчат — шлюбним вінцем», — кажуть у народі. У багатьох українських селах і зараз вважається, що найкраще ставати на весільний рушник після цього свята. Є безліч свідчень про те, що дівчата, які втомилися дівувати, зверталися до Покрови, щоб та сприяла омріяному заміжжю.

Цей день був палко шанований українським козацтвом, адже козаки свято вірили в заступництво Пресвятої Богородиці, охорону Святої Покрови, схилилися перед однойменною іконою. Можна впевнено сказати, що для Запорізької Січі знаменнішого дня не було, навіть гетьманів козацтво обирало на Покрову. Після зруйнування Січі вояки забрали дорогий образ із собою в еміграцію, що свідчить про їхню беззаперечну віру в його силу. Через цю віру, напевно, і почали, паралельно з установленою назвою, називати це свято «Козацькою Покровою».

Значно пізніше, у 1942-му р., саме 14-го жовтня було створено Українську Повстанську Армію, яка, керуючись історичною шаную,

визначила цей день як День Зброї. Тому в сучасній Україні святкування Покрови неодмінно пов'язане зі вшануванням народного війська, що упродовж віків захищало рідну землю від загарбників.

У переддень Дня Українського козацтва дуже багато згадують про їх набутки і втрати, звиягу, звичаї, перемоги і поразки тощо. Тому, здається, нестачі розмов про воїнів, паралелей, проведених між історією й сьогоднішнім, не буде й нині. А тому хотілося би поговорити про жінок козацької доби, чарівних дружин, сестер і матерів славетних вояків, що не

шкодували себе у боротьбі з ворогом так само, як і їхні сильні половинки.

Українська жінка завжди вважалася берегинею сімейного вогнища, була шанованою, а найголовніше — рівноправною з чоловіком. Навіть розглядаючи визначення «дружина», можна впевнитися, що представниця слабкої статі вважалася за друга. У порівнянні з відношенням до жінки, її статусу і прав у багатьох інших народів, можна впевнено сказати, що жінка-українка була в привілейованому становищі. А за доби козацтва то й поготів.

Є свідчення, що навіть з пропозицією шлюбу до козака приходила дівчина, а не навпаки. Майбутня козачка, освідчуючись коханому, обов'язково нахвалювала його, майже лестила, висловлюючи впевненість у тому, що він буде гарно ставитися до дружини: «Сподіваюсь, що з тебе вийде добрий господар. Ці твої гарні якості змушують мене уклінно просити взяти мене за жінку» (Гійом Боплан, «Опис України»).

Так само козачка проявляла ініціативу в процесі розлучення, і це було далеко не поодиноким явищем. Цікаво, що дівчина за козацтва могла врятувати парубка навіть від смертної кари, якщо публічно погоджувалася вийти за нього заміж. Ще один цікавий факт, що засвідчує домінуюче положення жінки-

козачки: приймак обов'язково повинен був узяти прізвище дівчини, з якою одружується. Так, наприклад, козак Андрій Безрідний, пра-дід славетного Т. Г. Шевченка, узявши прізвище дружини Єфросинії Швець, став Шевченком. Навіть видозміна прізвища в таких випадках означала, так би мовити, підлегле становище.

Загалом, якщо досліджувати особливості міжстатевих стосунків наших предків, помітно, що жінка в родині часом була впливовіша, волелюбніша і практичніша. Хоча за мовчазною угодою в подружжі й вважалося, що чоловік — авторитетніший, але, на відміну від жінок інших народностей, українки вели активну громадську та просвітницьку діяльність, а за часів війни брали на себе обов'язки і переймали права голови сім'ї.

Наприклад, у сусідній Росії представниця слабкої статі була повністю обмежена у правах, її називали «глупою бабою», відмежованою від чоловіків навіть у житловому плані. Жінка Московії мала бути ледь не рабинею, вести домашнє господарство і жити в «баб'їй половині».

Незалежність українки підкреслювалася ще й тим, що вона мала власну печатку, а за відсутності чоловіків гетьманша мала право вести громадсько-політичну діяльність, підписувати універсали, тим самим тримаючи у своїх тендітних руках всю повноту влади. В історичних архівах є багато документів, зокрема підписаних першою і третьою дружинами Богдана Хмельницького, Ганною Золотаренко і Ганною Сомківною. Що одна, що друга вміло керували країною під час військових походів козацького війська. Жінки-керівниці були одночасно і дипломатами: на гідному рівні приймали послів і тримали стосунки із впливовими дамами інших держав.

*Ганна Золотаренко,
дружина
Б. Хмельницького.*

Немало історичних свідчень є й про те, що у військовий час деякі козачки брали безпосередню участь у

боях. Тут варто згадати славу Палійку (дружину Семена Палія), яка за відсутності чоловіка не лише вміло правила Правобережжям, а й неодноразово провадила військові кампанії проти Московії і союзних їй поляків. Ще одна Жінка з великої букви — Марія Магдалена Київська, мати Івана Мазепи, яка була незмінною порадицею і підтримкою сина. Якими б не були його дії та їх наслідки, але вплив матері на діяльність сина багато в чому скерував українську історію саме так, а не інакше.

Жінки успішно відбивали атаки ворога на власні маєтки, вели в бій цілі військові угруповання, впевнено тримали в руках зброю, кидаючись у саме пекло бою, а часом, коли зазнавали поразки, обирали смерть як свою, так і своїх дітей, аби лише не потрапити в полон. На жаль, українська минувшина має і такі жакливі картини. Але вони ілюструють незборність і силу духу української жінки, козачки і войовниці. Щодо поведінки українок в полоні, то гідним прикладом, звісно, є Роксолана. Жінка-легенда, про яку написано купу томів художньої і наукової літератури, і яка й досі залишається загадкою для багатьох із нас. Але упевнено можна сказати, що подібних роксолан в тогочасній Україні було немало.

Роксолана.

Маємо «Думу про Марусю Богуславку», яка описує долю полонянки, маємо «Боярину» Лесі Українки, де українка змальовується на фоні бутності тогочасної Росії, а також багато інших художніх творів і свідчень для того, щоб сказати: українська Берегиня береже своє вогнище до останнього, щиро і віддано служить суспільній справі, а також дуже розумна, метка і винахідлива в екстремальних ситуаціях.

Вітання вам, сьогоднішні козачки, волонтерки, просвітниці, зі святом, що по праву ваше, і нехай Козацька Покрова благословить вас!

Наталія Святокум.

Sharing

NEWS & VIEWS...

Marianna Zajac, UNWLA President

As soon as the official “lazy, hazy days of summer” came to an end with Labor Day weekend, the UNWLA and community activities moved ahead. During the weekend of September 8–10, the newly voted in National Board of the UNWLA met for its first annual meeting at Soyuzivka, the UNA estate in Kerhonkson, New York. The agenda included many very important topics for review but also encouraged the newly elected members to offer their ideas. Friday evening’s meeting reviewed each member’s role within the UNWLA organization but invited each person to present her personal vision and plans. The results were very stimulating. Each of the presenters (Lidia Jachnycky, first VP; Nadia Nynka, Public Relations, VP; Mariya Andriyovych, Officer at Large; Lyudmyla Hrabovsky, Cultural Affairs Chair; Oksana Lodziuk, Social Media Chair; Tetyana Bedrus, Education Chair; Natalia Pawlenko, Arts & Museum Chair; Olha Drozdowycz, Archives) offered her ideas and suggestions with palpable enthusiasm.

Executive Board (from left to right: 1st row Lydia Jachnycky, 1st VP; Iryna Buczkowski, Secretary; Christine Boyko, 2nd VP, Membership; 2nd row: Vera Kushnir, Financial Secretary; Valentyna Tabaka, Officer-at-Large; Mariya Andriyovych, Officer-at-Large

Saturday morning began with formal issues, such as reviewing meeting guidelines and approval of minutes. Attendees then welcomed UNWLA Honorary Presidents Anna Krawczuk and Iryna Kurowyckyj, who greeted the new Board and shared their experiences and advice.

Financial issues and the 2018 budget were presented by UNWLA Financial Secretary Vera Kushir and were discussed and voted on. Following this, the two most important topics on the agenda were tackled: membership and plans for future UNWLA projects. The discussions and proposals for membership were approached by

National Board members after Sunday Liturgy

category: “our daughters’ age group,” the most recent immigration from Ukraine, and Members-at-Large. Presenters were Chrystyna Boyko, membership VP; Valentyna Tabaka, UNWLA Executive Officer at Large; and Ivanka Olesnyckyj, Liaison for Members-at-Large (MALs). A review of issues of *Our Life* from decades ago reveals that membership has always presented a big challenge and recruiting interesting “young” women was always a topic of discussion. The team addressing this challenge at our annual meeting presented a new approach, and we invite you to follow their progress in your own Regional Councils and on the UNWLA’s Facebook page.

The second very important discussion addressed another pressing question: How should we divide our resources (both volunteer hours and financial resources) between projects in Ukraine and here in the United States? The consensus reached was that we need a blend of both. Appeals from Ukraine are plentiful and our various committees choose wisely and prudently which of them should be supported; Board members clearly stated, however, that we should also find and focus on projects addressing the needs and challenges of our own communities here in the United States. This topic was discussed at length and many ideas will be worked through by the various committees. Again, we invite you to follow their progress in the pages of *Our Life* and/or on Facebook.

After Divine Liturgy on Sunday morning, the meeting moved forward with other topics. Among the subjects addressed were the following: How do we reinforce the role of our Regional Council Presidents and the Liaisons for our Branches-at-Large? A troubling trend is that taking on a leadership role, whether it be on the Regional Council or branch level, is seen as a frightening commitment rather than as a healthy challenge. So how do we help the second of these become the norm rather than the exception? An initial report on our XXXI Convention was read (final to be compiled), and the status of UNWLA

nursery schools (svitlychky) was discussed. With state and federal regulations controlling activities and administrative requirements, the nursery schools are facing a more costly and difficult road. Another topic discussed was the location of the XXXII UNWLA Convention (stay tuned, but note that the new by-laws have moved the Convention to the month of September 2020). Also on the agenda was the progress of the English-language UNWLA history book, which was presented in a report from Dr. Marta Kebalo, (a first full draft of the manuscript is expected by the end of 2017). Chair of the Bylaws Committee, I. Kurowyckyj, reported on the translation of the revised and new by-laws (which were unanimously approved by the XXXI Convention) into Ukrainian.

It was decided to hold our annual meeting as soon as possible after the Convention because many of the Board members are new and their roles within the UNWLA family needed to be personally “felt.” And our UNWLA family did indeed bond as, after a long day of work on Saturday, our members gathered round and sang and laughed for several hours. They walked away understanding that, yes, we have much work ahead of us, but that together, with teamwork, anything is possible.

I must note that our two Branches-at-Large Liaisons, (Olya Sperkacz and Olya Czerkas) who both live in Florida, were unable to attend the National Board meeting due to Hurricane Irma. We prayed for their safety. The Board unanimously accepted the proposal of our Social Welfare Chair, Lidia Bilous (who was also unable to attend our annual meeting), to help the victims of Hurricane Irma and Hurricane Harvey. UNWLA Branch 118 is based in Houston, and we have been constantly in touch with branch president Chrystia Bryndza.

*All photos from National Board Meeting
by UNWLA Social Media Chair Oksana
Lodziuk Krywulych*

STATE FUNDRAISING REGISTRATION

Part III of presentation compiled by the UNWLA Parliamentarian, retired U.S. Administrative Law Judge Oksana Xenos, which was delivered on May 28, 2017, by Vera Andrushkiw (President of Detroit Regional Council) at the UNWLA XXXI Convention at Tampa, Florida. The opinions expressed in this article are the author's own and do not reflect the views of the Internal Revenue Service, the Social Security Administration, or the United States government.

As long as we request donations from residents of any of the 40-plus states that require nonprofits to register in order to solicit contributions, then we need to know about nonprofit fundraising registration. Most of these states have long required registration, but in the past, nonprofits may have been able to get by while letting these requirements slide. Nothing usually happened because most states lacked the resources to enforce their registration laws. But now the IRS and state governments are cracking down, and the game has changed.

The new Form 990 that nonprofits file with the IRS now requires them to provide information about their state registration. In addition, states may impose fines and other penalties on nonprofits that fail to register. These fines can be substantial. Also, the state may order the organization to stop soliciting donations within the state until it registers.¹

How do you register a nonprofit? Registration involves filing an application with the appropriate state agency, paying a registration fee (ranging up to \$500), and providing financial information, including a copy of the most recent Form 990. There is usually an initial application, plus an annual renewal requirement.

Unfortunately, at this time there is no single national registration application that works in every state, although some progress is being made to develop an application that will satisfy the requirements of all the states.² Instead, an organization must individually register in every state that requires registration, following that state's particular requirements.

Fundraising registration is a real hassle, although there are some exemptions from the requirements. However, determining whether an organization is exempt can be difficult. Because the requirements differ from state to state, a nonprofit can be exempt in one state but not in another. For example, a nonprofit that receives contributions under \$25,000 per year may be exempt from registering in New York, but not in California. In addition, exemptions are not automatic. An exemption application must still be filed with and confirmed by the state charity office.

State registration requirements come into play when organizations solicit donations. So, what is a solicitation? A solicitation is any type of request for donations by mail, phone, advertisements, email or internet, regardless whether the organization actually receives any donations. Fundraising online can include crowdfunding, website "Donate Now" buttons, email campaigns, and social media. Asking for donations using any of these online methods constitutes soliciting in every state and subjects the charity to registration requirements. In an attempt to unify requirements for charity websites, guidelines in the form of a flowchart were issued by the National Association of State Charity Officials (NASCO). These are called the Charleston Principles. However, it is important to remember that these are simply guidelines; they are not laws, and not all states follow them.

Are there any strategies to avoid the state registration requirement? The only sure way is not to solicit contributions from residents of states that require registration. In terms of the internet, this may be difficult and awkward. For example, if an organization accepts online donations, it must insert a disclaimer making it clear that it does not accept donations from residents of states that require registration. There is software available that allows donations from specified states to be blocked. There is possibly another strategy. Instead of accepting online donations through its own website, the organization could arrange for donations to go through a website operated by a donor-advised fund.³

As you can see, compliance with state registration requirements is challenging, but necessary. Taking a proactive approach will avoid negative consequences, and may be the best course of action.

¹ Consequences of noncompliance include state fines, late fees and penalties; civil and/or criminal action against officers and directors; revocation of tax-exempt status; denial of the right to solicit funds; negative PR; damaged reputation with donors and grant-makers; and lost donations or grants.

² The Unified Registration Statement (URS) was an attempt to make charitable solicitation application forms uniform across all states and to simplify registration. On both counts, the URS failed. Only 32 out of 41 states accept the URS, and the other 9 do not. Even of the 32 accepting the URS, 13 require supplemental state-specific forms.

³ Donations received through charity portals, such as *networkforgood.com* and *justgive.org*, should not give rise to a duty to register. See, Fishman & Barrett, Nonprofit Fundraising Registration: The 50-State Guide (Nolo).

Parts 4 and 5 of Parliamentarian Oksana Xenos's convention presentation will be published sequentially in future issues of Our Life.

НАША ОБКЛАДИНКА

Катерина Кричевська-Росандич народилася в Києві 1926 р. Родина виїхала до Чехословаччини, звідти потрапила до Німеччини, а 1949 р. імігрувала до США й поселилася в Каліфорнії. Член родини кількох поколінь відомих мистців, онука Василя Кричевського. Вивчала живопис у Києві у мистця Івана Хворостецького аж до виїзду в 1943 р. Вчилася в Індустріально-художній школі у Празі. Була ув'язнена нацистами в концтаборі разом з іншими членами родини, але їм вдалося втекти. Вчилася в Гайдельберзькому університеті, брала участь у міжнародних виставках для біженців, працювала ілюстратором та графічним дизайнером. Її твори було представлено на 54 персональних та 71 групових виставках. Сьогодні їх можна бачити в приватних та музейних колекціях у США, Канаді та Україні.

OUR COVER ARTIST

Kateryna Krychewsky-Rosandich was born in Kyiv, Ukraine, in 1926. She emigrated with her parents in 1943, first to Czechoslovakia, then to Germany, and finally, in 1949, to the United States, where they settled in California. The artist is part of a family of artists and is the granddaughter of Vasyl Hryhorovych Krychewsky. She studied art in Kyiv with Ivan Khvorostetsky, continuing her education at the Industrial Art School in Prague. During the war, she was imprisoned with her family in a Nazi death camp, from which they escaped. After the war, she continued her studies at Heidelberg University, Germany, exhibiting her work in international refugee shows while working as a graphic designer and illustrator. The artist's work has appeared in 54 solo and 71 group exhibitions; her paintings can also be found in museums and in private collections in the United States, Canada, and Ukraine.

8 ЖІНОЧИХ ВНЕСКІВ, БЕЗ ЯКИХ НЕ БУЛО Б НЕЗАЛЕЖНОЇ УКРАЇНИ

(Із сайту видання «Українська правда» від 24-го серпня 2017-го р.: life.pravda.com.ua.)

24-го серпня всюди звучатиме «Слава Україні!» — «Героям слава!». Як щодо героїнь? Який той внесок жінок, без якого — без перебільшення — не було б незалежної України? Скільки жінок в історії України? Кілька визначних, кілька святих і десь із сотню тих, хто ввійшли до когорти громадських, політичних активісток.

Крім небагатьох вибраних, досвід і досягнення українських жінок зазвичай на задвірках історії. Однак без їхніх внесків, часто безіменних, не було б нас і не було б незалежної України... Поговоримо про жіночі досягнення, які створили нашу реальність.

1. Національна емансипація.

Членкині Стрийського відділу СУ. Міжвоєнний період (джерело).

Прагматичний фемінізм, що його як ідею жіночого руху запропонувала Наталя Кобринська наприкінці XIX століття, фактично означав оборону українськими жінками насамперед своїх національних прав (права на національне самовизначення в складі імперських держав), а вже опісля — жіночих прав.

Такий практичний підхід до фемінізму типовий для багатьох народів Центрально-Східної Європи із бездержавним статусом. Ідея жіночої емансипації означала національно свідому громадянку й українську патріотку, яка головним своїм завданням убачає здобуття Україною державності та нарівні з чоловіками

бореться за досягнення цієї мети.

Дальша міжвоєнна історія жіночого руху в Західній Україні пов'язана з Союзом українок — організацією, яка стала одним із найпотужніших жіночих об'єднань у Центрально-Східній Європі й охопила цілий спектр важливих для жіноцтва тем: від популяризації гігієни, модерного домашнього господарства і дитсадків до активного залучення жінок у політику.

Союз українок навчав жінок, як їм користуватися політичними правами, що їх вони недавно здобули, на користь національних інтересів. Мілена Рудницька, багаторічна лідерка організації, була депутаткою Сейму і представляла інтереси України в численних міжнародних місіях, зокрема тих, які порушували питання голоду в Радянській Україні 1932–1933 рр.

2. Просвіта і освіта.

Учителі-члени Українського педагогічного товариства «Рідна школа» на Тернопільщині. Міжвоєнний період (джерело).

Крім турботи про сім'ю, яку традиційно вважали ключовою сферою жіночої реалізації, у віданні жінок була харитативна, добродійна і просвітницька діяльність для добра свого народу.

Ще з кінця XIX ст. вчителювання стало для жінок однією з найпопулярніших (у переліку їм дозволених) професій. Ініційована

ще тоді фемінізація початкової школи сягнула піку в сучасній Україні (80 % викладачів, які працюють у середній і вищій школі, — жінки).

Ті, хто обирали професію вчительки в кінці ХІХ ст., нерідко трактували її як своєрідне свідчення власного національного обов'язку — потреби нести освіту (а з нею і національну просвіту) в «темні» українські села — осердя розвитку майбутньої незалежної держави. Христя Алчевська, Уляна Кравченко, Софія Русова, Марія Підгірянка, Іванна Блажкевич і тисячі неназваних учительок присвятили своє життя і педагогічний талант тим, хто в майбутньому став безпосереднім творцем вимріяної української самостійності.

3. Збереження «дому» в часи воєн.

Досвід жінок у період збройних конфліктів ХХ ст. на території України (яка, за означенням американського історика Тімоті Снайдера, в часі Другої світової війни стала найбільш смертоносним місцем на Землі) був дуже різним.

Порахувати кількість бійчинь-учасниць війн (Першої і Другої світової, учасниць УПА) складно, а їхній внесок досі недооцінено.

Очевидно й те, що саме на жінок лягав основний тягар життя в окупації. Звільнені від мобілізаційної повинності, вони мусили залишатися вдома тоді, коли дім і був головною авансеною війни. Відповідальні за дітей і покинуте на них господарство жінки дорогою ціною оберігали те, куди можна було б повернутися після війни.

4. Відбудова після війни.

У 1945-му р. чисельність працездатного населення в Україні коливалася в межах 3,5 млн осіб проти 7,2 млн перед війною. Після повернення з війни ветеранів кількість працездатних зросла до 5,6 млн, але так і не досягла довоєнного рівня. Та навіть після того, як чоловіки повернулися додому, їх кількість удвічі поступалася кількості жінок. За таких умов неважко уявити масштаби участі жінок у післявоєнній відбудові.

5. Годувальниці країни.

У результаті радянського урядування українське село з початку 1930-х рр. дедалі виразніше набирало жіночого обличчя, невпинно втрачаючи велику частину чоловічого населення через строкову службу в армії, навчання у вишах і професійно-технічних

закладах, політичні репресії й індустріалізацію...

Під час Голодомору селянки масово піднімали «бабські бунти», боронячи останні крихти харчів. У цьому контексті особливо цинічно звучить фраза Й. Сталіна, якому на Першому всесоюзному з'їзді колгоспників-ударників 19-го лютого 1933-го р. довелося вдатися до (псевдо)феміністичної риторики: «Жінки в колгоспах — велика сила... Щодо самих колгоспниць, то вони повинні пам'ятати про силу і значення колгоспів для жінок, повинні пам'ятати, що тільки в колгоспі вони мають можливість стати на рівну ногу з чоловіком. Без колгоспів — нерівність, у колгоспах — рівність прав. Хай пам'ятають про це товариші колгоспниці, хай бережуть колгоспний устрій як зіницю ока».

Загалом радянська влада витискала з жінок усе, що могла, уклавши «контракт працюючої матері і держави». Жінкам доводилося професійно працювати нарівні з чоловіками, тоді як хатня робота і догляд за дітьми і далі вважалися суто жіночими обов'язками.

Обіцяного радянською ідеологією «звільнення від кухонного рабства» не відбулось, адже послуги пралень і їдалень так і не стали якісними, а в останні десятиліття Радянського Союзу на плечі жінок ліг додатковий тягар дефіциту і вистоювання в чергах.

6. Плекання національної культури в умовах ідеологічної блокади.

Жінки-репресовані, дисидентки, політв'язні, жінки, котрі перевозили, переховували і розповсюджували самвидав, учасниці Народного руху за перебудову та мільйони тих, хто десятиліттями потайки плекали національну самобутність, — героїчні борчині за незалежність України.

Станом на 1-ше січня 1945-го р. частка жінок, ув'язнених ГУЛАГу, становила 30,6 %. Протягом усього радянського періоду ще більша їх кількість жила (чи радше виживала) з тавром дружин, доньок, матерів «зрадників батьківщини» й одночасно берегла та передавала наступним поколінням пам'ять про рідних і їхню національно-визвольну боротьбу.

Зрештою, чи не єдиним простором, де можна було вільно практикувати свою українськість в умовах тотальної русифікації, залишалася сім'я, отож українську мову,

культуру і традиції буквально врятували жінки на скромних радянських кухнях.

7. Жіноча трудова еміграція.

Беручи до уваги масштаби трудової еміграції і її фінансові вливання в економіку, яка з 1990-х рр. перманентно перебуває в економічній кризі, цей жіночий внесок видається цілком обґрунтованим. Десь із 1995-го р. українки починають мігрувати самостійно (у попередніх хвилях міграції вони їхали за чоловіками — як сестри, матері, доньки). Відтоді «мама на заробітках» стало звичним явищем, особливо поширеним на заході України. До сьогодні кількість жінок-мігранток лише зростає. За оцінками експертів, з 1-го січня 2010-го р. до 17-го червня 2012-го р. понад 405 тис. українок працювали або шукали роботу за кордоном...

Порівняймо ці дані з економічними показниками. У 2010 – 2012 рр. сума приватних переказів в Україну з-за кордону дорівнювала сумі прямих іноземних інвестицій, а у 2013-му і 2014-му рр. набагато її перевищила. В окремих регіонах мігранти перетворилися на основних інвесторів. Наприклад, у Тернопільську обл. за 2013-й рік надійшло всього 4 млн дол. прямих іноземних інвестицій, а переказів, за даними НБУ — приблизно 612 млн, що у 153 рази більше. Зважаючи на окреслену вище активність мігранток серед українських заробітчан, частка зароблених і надісланих ними грошей в Україну дуже суттєва.

8. Участь у Майданах, АТО і реформах

Фотопостер «Ночі жіночої солідарності» на Євромайдані. Грудень 2013-го р. (джерело).

В усіх українських Майданах жінки становили половину протестувальників. Попри наві'язану асоціацію з нарізанням канапок, їхня участь була дуже різноманітною і виходила далеко за межі «кухні».

Станом на середину 2016-го р. у лавах Збройних сил України перебувало понад 17 тисяч жінок-військовослужбовиць, із них майже тисяча — безпосередні учасниці воєнних дій. А проте українська держава офіційно визнавати жінок-бійчинь не поспішає, і багато з них змушені числитись на обслуговуючих професіях через обмежений перелік військових посад, відкритих для жінок, — по факту виконуючи бойові завдання.

Війна на Сході також спровокувала масштабний волонтерський рух, основу якого становлять жінки.

Ми не станемо перераховувати всіх тих неймовірних жінок, які сьогодні, як і сто років тому, воюють за Україну на фронті, в тилу чи урядових кабінетах. Ви й самі їх знаєте. На жаль, жіночий внесок заведено недооцінювати. Тому в День Незалежності подякуймо не лише героям, а й героїням, тим жінкам, без чиїх внесків — великих і малих, від видатних подвигів до цілком банальних повсякденних дій — не було б країни, яку ми так любимо.

Тамара Злобіна,
Іванна Черчович, кандидатка історичних наук, членкиня Української асоціації дослідників жіночої історії.
Оригінал тексту: «Гендер у деталях».

ІВАН ФРАНКО І УКРАЇНСЬКИЙ ЖІНОЧИЙ РУХ

Доповідь виголошена 13-го листопада 2016-го р.
під час відзначення 160-ї річниці від дня народження І. Франка Округою СУА, Нью Йорк.

Іван Франко – такий знайомий портрет усім нам з раннього дитинства, завітаний вишиваним рушником, що поруч з портретом Тараса Шевченка був в кожній українській хаті – селянській, робітничій та інтелігенції. І ніяка окупаційна влада (навіть советська) не могла змусити людей зняти зі стін ці портрети. Чому?

Та тому, що Іван Франко, як і Тарас Шевченко, став для поневоленого українського народу революційним просвітителем, що закликав до національної єдності у боротьбі за своє національне визволення. Твори Івана Франка ніби написані вчора, настільки вони сучасні та актуальні для сьогодення.

«Лиш боротись – значить жити», – ці Франкові слова якнайкраще характеризують його життєве кредо. Та ще «на шляху поступу ми лиш каменярі», «ми ступаємо до бою нового». Він справді був таким: борцем за національну і соціальну справедливість, каменярем «на шляху поступу», його справедливо називали в Галичині вчителем народу.

Творчість Франка багатозмістова і високохудожня, йому були підвладні, мабуть, усі літературні жанри. До якого б твору Франка ми не звернулись, у кожному піднятій важливій проблемі, кожний примушує задуматись, викликає хвилювання. Іван Франко справді був титаном думки і праці.

Детальніше зупинимось на участі і ролі Івана Франка в українському жіночому русі. До жінок Франко мав особливий сентимент. Прикладом є поетична збірка інтимної лірики поета «Зів'яле листя», що займає гідне місце у скарбниці світової поезії.

Ще, будучи молодим гімназистом, Франко писав: «Загалом мушу сказати, що, проживши вісім літ між дрогобицькими ремісниками та придивившись їх життю зблизька, я виніс враження, що жінки в цих родинках займають коли не верховне, то бодай рівнорядне становище з чоловіками,

визначаються інтелігенцією й енергією».

Згадаймо, як високо цинив Франко творчість Лесі Українки. Він писав:

«Від часу Шевченкового «Поховайте та вставайте, кайдани порвіте» Україна не чула такого сильного, гарячого та поетичного слова, як із уст сеї слабосилої дівчини».

І. Франко подає погляд на українську жінку, порівнюючи її з жінками сусідніх народів:

«Коли це правда, що мірою культурності всякого народу може служити то, як той нарід поводить з жінками, те й це безперечна правда, що русько-український народ за цією мірою покажеться висококультурним у відношенні до других сусідніх народів. Від давніх давен усі вчені люди, що придивлялися до життя руського народу, признавали, що русини поводяться з своїми жінками далеко лагідніше, далеко гуманніше й свободніше, аніж їх сусіди. Свобідна воля жінки знаходить тут далеко більше пошанування, ніж наприклад у великоросів, в родині жінка займає дуже поважне й почесне становище, ба навіть веде своє окреме (жіноче, домашнє) хазяйство побіч чоловічого і до якого мужик рідко коли мішається. Ніякого важнішого діла мужик не робить без поради з жінкою, ба, дуже часто розумна й одважна жінка вміє в усім поставити свою волю супроти мужикової».

Освіта для жіноцтва, школи для дівчат, що не знаходили належної підтримки в громадянстві, були для Франка предметом великої уваги.

З праць Михайла Возняка про Івана Франка дізнаємося, що «Франко дав почин до студентських мандрівок під час літніх вакацій. У часі ферій внаслідок мандрівки оживало в глухій провінції Галичини життя, ішла виміна гадок, кольпортажа брошур, різних видавництв, а що найважливіше поширювання новіших книжок, які молодь роздобувала з бібліотек Франка й товариства «Січ» у Відні...».

Іван Франко
(1856—1916)

Сам Франко пише: «... У часі мандрівок пізнав я пізніші світила нашого жіноцтва, які в емансипаційному жіночому русі відіграли передову або визначну роллю...»

Редактор журналу «Зеркало», Євген Олесницький (1860 — 1917), що тісно співпрацював з Іваном Франком, пише: «...На Галицькій Русі не було чоловіка, що мав би такий вплив на молодь, який мав свого часу Іван Франко. Знайомість з Франком вводила нас, молодих, зовсім в інший світ, його надзвичайна на його вік начитаність, його бистрий погляд на речі і строга, а дотепна критика сучасних відносин imponували молоді і єднали її біля нього».

Під час однієї з студентських мандрівок у серпні 1884-го р. в Коломиї відбулося студентське віче, на якому вперше було оприлюднено відчит Василя Полянського про жіночу рівноправність. Це віче привело до особистого знайомства Франка з Наталією Кобринською — освіченою й захопленою читачкою його творів.

Вплив Франка на Кобринську позначився й на народинах українського жіночого руху, основоположницею якого і є Наталія Кобринська. Ось визнання Кобринської в автобіографії:

«На тому вічу (в Коломиї) я перший раз побачила Івана Франка. Але вже перед тим я помінялась була з ним листами з приводу моїх оповідань. Він їх читав і його оцінка давала мені як найкращі надії на мої літературні успіхи...

...Того, що я сама осягнула, бажала я своїм пострам. Через літературу дійшла я до зрозуміння становища жінки в суспільності, — то ж хотіла й других повести на ту дорогу. В тій цілі почала я закладати жіноче товариство в Станиславові. З мужчин найбільше цікавився ним Іван Франко...»

І це признание Кобринської для Франка не було перебільшенням. Про Коломийське віче, що стало передвісником українського жіночого руху, ніхто інший, тільки Франко, подав основний звіт у львівському щоденнику «Діло», пишучи між іншим: «...Серед галицько-руської суспільності прокинувся вже той самий поступовий дух, що на заході Європи покликає жіноцтво нарівні з мужчинами в перші ряди борців за людське добро, за просвіту й за народні права...»

У цій статті Франко подавав освітню ціль товариства, що мало пропагувати ідею освіти серед жіноцтва. До цього мали причинитися театральні вистави, відчити,

дискусійні вечори тощо...

«Товариство руських жінок» було засновано 8-го грудня 1884-го р. На Перших Загальних зборах у Станиславові, де незважаючи на холодну погоду, з'їхалися 95 жінок. Присутній на цих зборах Іван Франко зачитував привітальні листи й телеграми, а згодом подав про них докладне звітлення в «Ділі» та іншій крайовій і закордонній пресі.

Нагадаймо, що в ті часи життя жінок базувалося на чотирьок літерах «К»: кірхен-церква, кітчен-кухня, кіндер-діти і кляйден-одяг.

Іван Франко писав про тогочасне жіноцтво:

«Як багато у нас газдинь і як мало у нас тружениць духу». Він бачив, що жінкам важко вирватись з домашніх обов'язків, що їх треба було освідомляти, навчати, виховувати, знайомити, гуртувати, одним словом — формувати з них «тружениць духу», свідомих громадянок суспільства. Тому він поволі підготовляв їх спершу до письменницької праці, виправляв недолугі спроби жіночого пера, заохочував до читання, виробляв хист, вишукував правдиві таланти...

Сміло можна сказати, як би не Франко, емансипаційний рух стояв би довгі літа облогодом. Наталія Кобринська, Уляна Кравченко сестри Марія і Кекалія (Целіна) Бурчачинські, Текля Навроцька, Емілія Ничаївна, Ольга Озаркевич, Емілія Окуневська й інші передові жінки тих часів — це духовні діти Франка.

У газеті «Діло» письменник писав:

«...Тільки той нарід здужає існувати тривале й повне національне життя, що в нього жінки пройняті свідомістю й ідеалами цього життя... тільки розумні й освічені матері, сестри і жінки, що думають, можуть впровадити і виховати розумне й освічене покоління».

У березні 1885-го р. Іван Франко навіть хотів заснувати друкований орган жіночого товариства — журнал «Братство», але провід товариства не підтримав цей почин.

Тоді на місце періодичного видання виринув проект жіночого альманаху при співучасті жінок усієї України. Підготова альманаху поступала вперед, переписка з придніпрянками ішла через Франка й Кобринську.

Але вже через рік на Загальних зборах товариства головою вибрали не Кобринську, а вчительку Ничаївну. І нова управа постановила за гроші, зібрані на альманах, ку-

пити срібну тацу (піднос) для нового станіславівського єпископа Юліяна Пелеша. Кобринська не могла з цим примиритись і виступила з Товариства, яке сама заснувала.

Кобринська вирішила видати розпочатий альманах власним коштом, але потім до неї долучилася Олена Пчілка. До альманаху увійшли 50 найрізноманітніших творів 17 авторів на 454 сторінках.

Редактором жіночого альманаху був Іван Франко, який писав:

«В 1877-му р. під мою редакцією вийшов у Львові «Перший Вінок, жіночий альманах», виданий коштом і заходом Наталії Кобринської і Олени Пчілки. Альманах складався з праць самих жінок, придніпрянок і галичанок. З придніпрянок крім редакторки Олени Пчілки та Лесі Українки виступають Ганна Барвінок, Дніпрова Чайка і Людмила Старицька. З галичанок найвидатніше місце займає редакторка Наталія Кобринська. До галичанок зачисляю свою жінку, хоч придніпрянку родом, яка дала тут самотню свою статтю «Карпатські бойки і їх родинне життя...»

Для історика нашої культури і нашого національного відродження ця книжка завжди буде дорогоцінною пам'яткою. В ній голоси жінок галичанок і придніпрянок переплітаються й зливаються в одну гармонію».

У 100-ліття українського жіночого руху (1977 р.) «Перший вінок» було перевидано коштом Союзу України Америки під редакцією д-р Лариси Онишкевич. Автор обкладинки – мисткиня Ярослава Геруляк, членка 64-го Відділу СУА.

Свої погляди на український жіночий рух висловив Франко у доповідях, виголошених у березні 1901-го р. у Перемишлі в останні десятиліття XIX століття.

«...У 80-х роках і в Східній Україні й в Галичині виступає цілий ряд жінок, а серед них визначаються відразу гарні, а то й дуже гарні таланти. Олена Пчілка, сестра Драгоманова, її дочка Лярисса Косачівна (Леся Українка), пані Василевська (Дніпрова Чайка), Людмила Старицька — все те імена, що сьогодні мають у нашій літературі, так сказати б добру марку. В Галичині на перший план виступає Наталія Кобринська, що кладе собі

метою розворушити наше жіноцтво, працює не тільки на полі белетристики, але робиться також публіцисткою й піонеркою жіночого руху в нас, організує жіноче товариство, агітує за подаванням петицій в цілі поширення жіночої освіти й жіночих прав, нав'язує зносини з жінками інших національностей, з німками та чешками, одним словом силкується втягнути наше жіноцтво в сферу ідей і інтересів передового європейського жіноцтва... Виданий її заходом у Львові жіночий альманах «Перший вінок» належить до найкращих і найбагатших змістом наших видань із того десятиліття.

Поява цілого ряду молодих українок на літературній ниві, під стягом української мови і нових демократичних і народолюбних ідей, була першим доказом, що національне почуття будиться вже в самому ядрі українського народу».

А в погідний вечір, останній чудового місяця травня 1916-го р., українське жіноцтво і Наталія Кобринська устами молодої Ориси Величківської так прощали назавжди Івана Франка:

«І ми, жінки, клонимо голови перед Тобою, великий наш мученику, пророче, Мойсею, каменярю, поете української долі.

І ми, жінки, прийшли у стіп Твоєї могили зложити наші серця, нашу найглибшу пошану Тобі, що виступав в обороні всіх пригноблених і зобиджених, що бажав рівних прав для поневоленої жінки.

Гарячі Твої слова запалили в серцях новий вогонь, нову віру. Крилате слово облетіло всі закутки України, сміливі думки запалило в молодечих головах і змінило біль у боротьбу на життя і смерть.

Спи спокійно, — ідея, за яку Ти борюся, житиме в наших душах».

Нам лише залишається приєднатися до цих прекрасних і таких крилатих слів, бо слова Великого Каменяря і сьогодні надихають сучасних борців на боротьбу «за поступ, щастя й волю», за вільну незалежну Україну.

Помер поет, але твори його живуть. Заснув співець, а твори житимуть віки!

Лідія Служ,
Голова 64-го відділу, Нью Йорк.

Я САМ СОБІ СТАВ ПАМ'ЯТНИКОМ...

*Невідомі сторінки життя
відомого поета Вадима Лесича (Ярослава Дригинича)*

Зустріч у 82-му Відділі (1969-й р.)

Це світлина із журналу «Наше Життя» (березень, 1969-й р.), на якій серед присутніх на зустрічі 82-го Відділу СУА з мистцями є Олександра Кіршак, дружина Вадима Лесича (перша у другому ряді справа) та сам поет (біля неї). Цією фотографією починаємо розповідь про Вадима Лесича, історія життя якого відкриває не одну драматичну, навіть трагічну, сторінку історії українського народу. До того ж постає поета, його творчість відома у США. А його дружина Олександра Кіршак, Почесна членка СУА, залишилася в історії жіночої організації як жінка, що була свідомо свого обов'язку працювати для української справи, для розвитку української культури, збереження нашої самобутності.

«Пергамент пам'яті пом'ятий, не шелестить, як шумлять затьмарені сади вечора...» Так писав український поет-емігрант Вадим Лесич далеко від рідної України, відчуваючи необхідність хоч у спогадах повернутися в минуле... І нехай воно оживає уривками, «непов'язано», але для нього ці спомини «на вітварі вечора» з білими свічками як «доспілі овочі у тиші саду» так само потрібні та жадані, як тій землі, що чекає на той овоч та «меркне в чеканні». І нехай те минуле як тінь, і нехай воно постає перед ним лише «піском розбитих дзеркал...»

Час вже не склеїть, не оживить, не оновить ті «розбиті дзеркала», але вони залишилися та заповнювали порожнечу «у розсіпаній пустині»... І тоді, може, як відблиск далекої блискавки на беззоряному небі, перед ним оживали юнацькі мрії та сни блакитні, а в них його далеке любе «роздалля», дзвінки простори та синьоокі тіні... У тих дзеркалах сумні очі рідних, а кризь

павутинку музики Гріґа до нього доноситься жалібний крик журавлів, що покидають рідну землю... Отой вічний біль розлуки та самотності озивається не в одному творі поета Вадима Лесича, якому довелося не тільки жити скитальцем у чужому краю, але й змінити псевдонім, яким він підписував перші поетичні збірки, справжнє своє прізвище, ім'я, дату та місце народження.

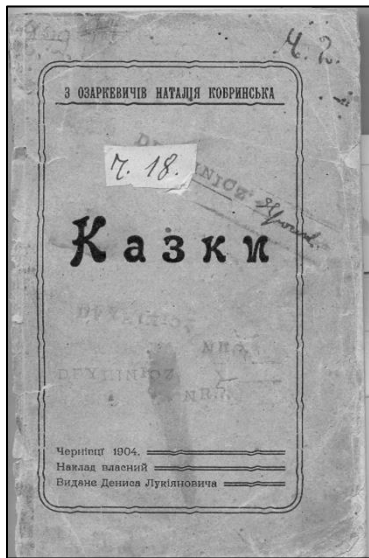
Минали роки... Воскресла Україна. З далеких чужих держав повертаються українці. Ні, вони не нагадують весняне повернення птахів з теплих країв. Бо повертаються лише їх імена та їх велика праця, що оповиті найсвятішою любов'ю до рідної України... Повернувся і Вадим Лесич у книзі «25 поетів-емігрантів» Михайла Слабошпицького та виданих Тарасом Салигою «Вибраних поезіях».

Отже, Вадим Лесич вже в Україні. Чи пізнали Його в рідному краї? Чи згадали в Коломиї Ярослава Дригинича, молодого

гімназиста, його першу поетичну збірку «Сонцеблиски», що в 1930-му р. вийшла в Коломиї під псевдонімом Ярослав Ярій? Снятинщина, напевно, не знає свого поета-земляка Володимира Кіршака. Болевів теж про такого поета не чув. Мовчала родина Дригиничів у Львові. І не дивно. Бо у родинному домі поета доживала його кузина Ірина-Орися Дригинич. Тільки після її смерті Орест Михайлик, сестрінник Орисі Дригинич, переглядаючи родинний архів Дригиничів, натрапив на книжечку Наталії Кобринської «Казки», видану в 1904-му р., та привіз її до Болехова. Такий скарб я отримала від родини Дригиничів і пригадала, як багато років тому на моє запитання про вчителів Дригиничів, що працювали у Болехові, мама Ореста відповіла категорично: «Ми ніколи ні з ким не говоримо про родину Дригиничів».

Тепер я розумію, що тою таємницею був поет Ярослав, єдиний син Євгенії та Стефана Дригиничів, який став емігрантом та змінив автобіографічні дані, аби його тато й мама не були арештовані та заслані в Сибір.

Прізвище Дригиничів на штампі та підпис Ярослава, що на обкладинці книжки «Казки», повели і Ореста Михайлика, і мене до пошукової роботи.

Обкладинка книжки «Казки».

Ми спільно вивчали привезені ним документи, читали короткі листи Євгенії та Стефана Дригиничів до сина... Сумніву не було: Ярослав Дригинич – це справжнє прізвище поета, який спочатку підпи-

сував свої твори і власним прізвищем, і псевдонімом Ярослав Ярій. А те, що він виростав у Болехові, де мешкали його тато й мама, засвідчили адреси на поштових листівках. На одній поштівці, написаній 7-го жовтня, було вітання родичів Ярослава з днем його уродин. Це був ще один доказ того, що Ярослав Дригинич змінив не тільки ім'я, але й усі інші біографічні дані.

У США він став Володимиром Кіршаком, що народився 25-го лютого/квітня 1909-го р. в с. Устя Снятинського району Івано-Франківської області. Так Ярослав Дригинич і прожив на чужині під чужим прізвищем... Бо був жорстокий час в його рідній Україні, де найважчим злочином стали українська церква, стрілецька пісня, історія України, українські герої...

У червні 2016-го р. в Народному домі Союз Українок та Просвіта Болехова провели конференцію «Вороття Ярослава Дригинича (Вадима Лесича) в рідний край». Тоді поет Ярослав Дригинич-Ярій вперше «повернувся» на землю свого дитинства у своїй чистій юнацькій любові, у весняних мріях, у «Блакитних снах»... Повернувся як син Стефана та Євгенії Дригиничів, що виростав у невеликому бойківському містечку Болехові. Поштові листівки з Болехова до сина летіли одна за одною. Спочатку як до гімназиста Коломийської гімназії, потім до Кракова як до «студента філософії» Ягеллонського університету, до Вільно як до «студента прав», а ще пізніше до Варшави... І кожен лист закінчувався словами: «Цілуємо Тя як найсердечніше. Твої мама й тато».

Декламації шести віршів з його рукописної збірки «Блакитні сни», короткий огляд перших поетичних збірок Я. Дригинича, що вийшли у світ під псевдонімом Ярослав Ярій, розповідь про батька та маму Ярослава, його юнацькі захоплення – все це вперше почули присутні на конференції. Усіх схвилював факт: ніхто й ніколи не знав не тільки про поета Ярослава Ярого, але й про вчителів Євгенію та Стефана Дригиничів, громадських діячів, які жили в Болехові та працювали у міській школі багато років.

Перед кожним постало запитання: «Чому? Хто є причиною забуття?»

Щоб з'ясувати точне місце й дату народження Я. Дригинича, ми звернулися із запитом до Івано-Франківського державного архіву та отримали довідку, що засвідчила: **«Ярослав-Петро Дригинич народився у Болехові 7-го жовтня 1912-го р., хрещений 10-го жовтня 1912-го р. в церкві м. Болевів, греко-католицького віросповідання».** Цей документ також підтвердив, що батьками були Стефан Дригинич, син Івана та Елеонори (уродж. Мигович) та Лодинська Євгенія-Теодозія, донька Петра й Кароліни (уродж. Товарницька). Стефан Дригинич народився в Тейсарові (повіт Жидачів), закінчив Самбірську вчительську семінарію,

працював учителем в Кавське, Лисятичі, Стрий (повіт Стрий), Болехові (повіт Долина). Як активний громадський діяч належав до Просвіти. Євгенія-Теодозія Лодинська-Дригинич народилася в українській священицькій родині в Береги Горішні (повіт Ліско, тоді Західна Бойківщина, тепер Польща); вчилася й працювала вчителькою у Кракові.

Батьки поета: Стефан та Євгенія Дригиничі.

У 1910-мур. Стефан Дригинич та Євгенія-Теодозія Лодинська вінчалися в церкві Св. Норберта (у Кракові) і відтоді їх родина мешкала та працювала в Болехові. 7-го жовтня 1912-го р. у них народився син Ярослав-Петро, а в 1935-мур. вони виїхали до Львова.

У такій українській родині виростав майбутній поет Ярослав Дригинич. А час був складний. У Болехові Дригиничі пережили події Першої світової війни, були свідками Листопадового Зриву, навесні 1915-го р. раділи визволенню Українськими січовими стрільцями Болехова від московської орди... Прийшли дні, коли велика мрія про волю давала відвагу працювати для добра свого народу (Стефан — у Просвіті, а Євгенія — у Союзу Українок). Залишилися листівки, які отримували Дригиничі в Болехові, збереглися декілька листів до Ярослава від друзів та дівчат... Поштові листівки від мами й тата до сина особливі. В них — свята любов, що дала їм сили жити в розлуці, а їх синові крізь життя пронести світло їх любові у своєму серці.

У Болехові Дригиничі мали щастя познайомитися з Наталією Кобринською, бувати в неї в гостях, приймати її в себе вдома. У 1920-мур., незадовго до смерті, Н. Кобринська була на другій Святій вечері (перед Йорданом) в родині Дригиничів. Тоді за свят-

ковим столом востаннє бачив письменницю восьмирічний Ярослав. Згодом він не раз стоятиме у молитві біля могил Кобринської та своєї бабці Кароліни Лодинської. У місті, у музеї історії ім. Романа Скворія, зберігся спомин Євгенії Дригинич про письменницю.

Євгенія та Стефан Дригиничі були шанованими в місті людьми, а їх син Ярослав у свої сімнадцять років твердо вирішив піти дорогою служіння рідному народу. Зрозуміло, чому в його бібліотеці були твори Олеса Бабія з Калущини, Богдана Кравціва з Рожнятівщини, Ілька Гаврилюка з Коломийщини, Ростислава Кедр з Галича.

Дві невеликі книжечки Дмитра Николишина — поетична збірка «Хвилини» та промова «Пророк і ми», виголошена на святковому концерті на честь Т. Шевченка в Коломиї 21-го квітня 1929-го р. — повертають нас до тих часів, коли Ярослав Дригинич вчився в Коломийській гімназії. Їх автор був гімназійним учителем і викладав українську мову та літературу. Його в 1930-му р. польська влада звільнила з роботи (як і Євгенію Дригинич у Болехові). У грудні 1950-го р. енкаведисти арештували «буржуазного націоналіста» Дмитра Николишина та закатували у січні 1951-го. Так розправлялися сіячі смерті з тими, хто чесно служив своєму народу.

Українська молодь мала в кого вчитися, бо постать учителя була взірцем високої моралі. То ж Ярослав мав подвійне щастя: вдома батько й мати — вчителі-патріоти, а в гімназії — вчитель-письменник. Він вірив у воскресіння Української соборної України. Святій вогонь любові до рідного краю горів у серці поета.

Ось його, **поета-емігранта Вадима Лесича, дарунок рідному краю**: «Ліричний зошит» (1953), «Поезії» (1954), «Розмова з батьком» (1957), поеми «Напередодні» та «Крейдяне коло» (1960), «Кам'яні луни» (1964), «Вибрані поезії» (1965), «Предметність нізвідкіль» (1972). А ще новели, оповідання, нариси та художній переклад.

(Далі буде...)

Лариса Дармохвал,
почесна голова Болехівської міської
організації Союзу Українок, Україна.

Ukrainian National Women's League of America, Inc.
Стипендійна Акція Союзу Українок Америки

Est. 1925

UNWLA, Inc. Scholarship/Children-Student Sponsorship Program

Celebrating the 50th Anniversary **Відзначення 50-го ювілею**

З подякою від щирого серця вітаю всіх членок та організаторів XXXI Конвенції Союзу Українок Америки на чолі з Почесною членкою СУА та референткою Суспільної опіки СУА Лідією Білоус! Спасибі за Ваш труд та виконання своїх обов'язків, що уможливило продуктивно провести конвенційну програму та з великим успіхом гідно відзначити 50-й ювілей Стипендійної Акції СУА.

Ліворуч: М. Оріся Яцує, Орина Сокульська, Анна Кравчук, Маріянна Заяць, Ірина Кравчук та з Бразилії Анна Дзьоба і Філомена Процик.

Сердечно дякую гостям – партнерам і представникам Стипендійної Акції СУА, які приїхали з Бразилії та України – Філомені Процик та Анні Дзьоба (Бразилія), Ірині Кравчук та Орині Сокульській (Україна). Ваша присутність звеличила наше святкування! Не маю слів подяки за Вашу довголітню безкорисливу співпрацю, що не була легкою, бо на Вас лягла відповідальність за стипендіатів і координація нашої спільної програми у Ваших країнах!

*Анна Кравчук, почесна Голова СУА,
Референтка стипендій СУА.*

З НАГОДИ 50-го ЮВІЛЕЮ

*З нагоди 50-ліття Стипендійної Акції СУА 106-й Відділ СУА у Гартфорді, Конн., перевів збірку на суму **255.00 дол.:***

155.00 дол. – 106-й Відділ СУА;

*по **50.00 дол.** – Мелянія Кузьма (106), Ірена Остапюк (106). Бажаємо дальших успіхів у Вашій благодійній праці.*

Мелянія Кузьма, референтка стипендій 106-го Відділу СУА.

З РІЗНИХ НАГОД

Вітаємо Дорогу та Вельмишановну
Паню **Марію Кузишин**,
матір Люби Більовщук,
із **105-м Днем Народження**
та бажаємо сили, здоров'я і Многая Літа!

З цієї нагоди складаємо **105 дол.** на потреби Стипендійної Акції СУА, через 98-й Відділ СУА.

Із правдивою пошаною та любов'ю,
Анна, Бернард та Мирон Кравчуки,
Голмдел, Н. Дж.

Замість дарунка в День народження **Остапа Якубовича** пересилаємо **80.00 дол.** на потреби Стипендійної Акції СУА через 98-й Відділ СУА, а ювілярові бажаємо всього найкращого та Многих Літ!

М. Ория та Юрій Яцусь,
Голмдел, Н. Дж.

Щиро вітаємо з Днем народження **Остапа Якубовича** та пересилаємо побажан-ня добра, здоров'я та Многих Літ.

Замість дарунка складаємо **80.00 дол.** до Стипендійної Акції СУА через 98-й Відділ СУА.

Анна, Бернард і Мирон Кравчуки,
Голмдел, Н. Дж.

IN MEMORY

In memory of Christina (Kyj) Pluta please accept my donation of **\$330.00** for a sponsorship of female student in Ukraine, through UNWLA Branch 13.

John Pluta,
Wallington, PA.

In memory of Lydia Kyj my donation of **\$220.00** is designated for sponsorship of a high school girl in Ukraine.

John Pluta,
Wallington, PA.

In memory of Volodymyr Baran, loving father of our member, Halyna Kulyk, we are donating **\$50.00** to UNWLA Scholarship Program.

UNWLA Branch 136, Naples, Florida,
Natalie Santarsiero, Branch President.

2017-2018 academic year has started in Ukraine and other European countries.
We appeal to our sponsors to reply promptly to our notices about their students.

ПОЖЕРТВИ за ЧЕРВЕНЬ, ЛИПЕНЬ та СЕРПЕНЬ 2017-го р.

Donations for June, July and August 2017.

\$5,000.00	Addition to the Dr. Daria Nowakiwska Lissy Endowment Fund (54);
\$1,150.00	Ulana L. Steck (49);
\$600.00	UNWLA Branch 118 (118);
\$550.00	John Pluta (13);
\$530.00	UNWLA Branch 97 (97);
\$450.00	Elisabeth Barna (98), UNWLA Branch 83 (83), UNWLA Branch 106 (106), UNWLA Branch 107 (107);
\$350.00	Luba Bilowchtchuk (98);
\$220.00	UNWLA N. J. Regional Council (NJ RC), UNWLA Branch 91 (91);
\$185.00	Bernard, Anna & Myron Krawczuk (98);
\$110.00	Mykhaylo Chiger (106), Natalie Pawlenko (98), UNWLA Branch 64 (64);
\$155.00	UNWLA Branch 106 (106);
\$100.00	Anya Borysenko (Member at large), Mary Bodnar (49), Olga Kowal (24); Ukrainian American Sitch, (49);
\$84.00	Renata Bihun (28);
\$80.00	Jurij & M. Orysia Jacus (98),
\$50.00	Chrystyna Dzuba Brown (49), Mathew & Oksana Koziak (91), Melanie M. Kuzma (106), Elaine P. Nowadly (49), UNWLA Branch 136 (136);
\$20.00	Maria M Chorwat (91), Albert A & Oksana A. Kira (91), Anna Litkewycz (91).

God Bless you for your generosity!

Спасибі за Вашу благодійність!

М. Ория Яцусь, скарбник Комісії стипендій СУА,
Анна Кравчук, почесна голова СУА, референтка
Стипендій СУА.

UNWLA, INC Scholarship / Children-Student Sponsorship Program

P.O. Box 24, Matawan, New Jersey 07747-0024 • Phone/fax: 732-441-9530 • Email: nazustrich@verizon.net

WAR VICTIMS' FUND ❖ ДОПОМОГА ЖЕРТВАМ ВІЙНИ ГІДНОСТІ

Fundraiser in honor of the 80th birthday of Stan (Ostap) Jakubowycz, organized by Halyna Jakubowycz:

- \$300.00** Allan Chemical Corp, Westdry Industries Inc;
- \$200.00** Caprisk Management LLC, Billboards 2 Go Inc., Anthony Foglia, Chemsynergy;
- \$150.00** Olga Yurechko, Maria Kushnir, Elisabeth Barna, Elizabeth Czaplicki, Mr.&Mrs. John Kozak, Mr.&Mrs. Lubomyr Pawlowych, Orest Popowych, Mr.&Mrs. Orest Pelikan, Ruslana Sklyarova, Anna Kazio, Rev. Wolodymyr Popyk, Orysia Rybachuk, Nina Yakimiuk, Jeff & Sherry Evans;
- \$80.00** Luba Bilowchtchuk, Mr.&Mrs. George Putykewycz, Nadia Jaworiw, Marie Ochotsky;
- \$75.00** Nora Goodman, Victor Rincon, Mr.& Mrs. Michael Figliolina;
- \$50.00** Mr.&Mrs. Dmytro Pencak, Roxanna Stecura, Mr.&Mrs. Gerald Tchir, Maryla Hatala & Family, Hubert Privette, Stephen Jakubowycz;
- \$40.00** Anne Miele;
- \$25.00** Stefania Fedenyshyn.

- 1,000 дол.** З нагоди 50-ліття Ювілею 12-го Відділу в Парма, Огайо.
12-й Відділ СУА.
- \$500** UNWLA Branch 118, Houston Texas.
- \$500** To the UNWLA Medical Hospital/ Lviv.
UNWLA Branch 118, Houston Texas.
- 200 дол.** З нагоди уродин одної із засновниць нашого відділу та суспільної референтки п. Марії Слободян.
65-й Відділ СУА в Нью Бронсвік.
- \$150** Анна Poruchynsky.
- 50 дол.** У пам'ять довголітньої голови 47-го Відділу в Рочестері, **бл.п. Марії Лилак.**
Володимир і Дора Сторожинські.
- 26.50 дол.** Анна Павлів.
- \$25** In memory of **Olena Liskiwsky,** Michigan.
Alexandra Samp.

Пресовий фонд НАШЕ ЖИТТЯ Press Fund OUR LIFE

- \$100** UNWLA Branch 118, Houston Texas.
- 50 дол.** Замість квітів на свіжу могилу моєї приятельки **бл.п. Марії Семанишин.** Доняам Квітці, Ліді та синові Зенкові з родиною складаю щире співчуття. Марія Юркевич.
- 50 дол.** Богданна Бігун.
- 50 дол.** Марія Зарицька.
- \$35** A donation in memory of my mother, **Olga Procyk,** who passed away on June 1, 2017. Christine White.
- 25 дол.** У пам'ять нашої посестри **бл.п. Марії Граб,** яка відійшла у

- вічність 12-го травня. Вона була одна із перших що заснували наш Відділ.
56-й Відділ СУА, Норт Порт.
- 25 дол.** У пам'ять **бл.п. Юрія Кіналя,** чоловіка членки нашого Відділу Христини Кіналь.
78-й Відділ СУА, Вашингтон, ДК.

ЗАГАЛЬНІ ДАТКИ - GENERAL DONATIONS

- \$25** In memory of **Oksana M. Hirajekyj** for her grandson, Stephen, a long overdue thank you from an old friend.
Brittany Adams.

50 дол. На Навчально-реабілітаційний центр «Джерело».
Володимир Місечко.

ФОНД БАБУСИ

50 дол. У пам'ять **бл. п. Олеса Скальчука.**

Татяна Ясінська.

1917/2017: TYCHYNA, ZHADAN AND THE DOGS

by Olena Jennings

Conceived and directed by Virlana Tkacz, “1917/2017: Tychyna, Zhadan, and the Dogs” was performed at La MaMa Experimental Theatre in June of this year. The title of Yara’s recent production “1917/2017: Tychyna, Zhadan, and the Dogs,” is a list of the show’s ingredients. The main text is Pavlo Tychyna’s poetry collection *Instead of Sonnets and Octaves*. Published in 1920, this collection describes how ordinary people experienced the political chaos in Kyiv at the time Tychyna wrote about the political situation surrounding him, just as poet Serhiy Zhadan writes about the current political situation in Kharkiv; the band the Dogs performs his poems.

The performance began in the theatre lobby with a history lesson presented by Bob Holman. The audience learned about all the changes in government that happened in Tychyna’s time through “The Haberdashery of History,” an entertaining lesson in which Holman worked with Waldemart Klyuzko, who created the props for the opening. Holman changed the hats on Klyuzko’s head as twelve regimes replaced one another in Kyiv from 1917 to 1920.

Bob Holman and Waldemart Klyuzko in “Haberdashery of History.” Photo by Lee Wexler

Darien Fiorino in Tychyna’s “Lull.” Photo by Yuriy Semeniuk

Next we moved to hear Alexandra Koval perform Tychyna’s poem “War,” behind the sounding board of a piano played by Julian Kytasty. Ms. Koval emerged from behind the instrument as if she were a ghost, her body transformed by the sadness of the war. For this author, the most powerful words the actress uttered were “My dream—my son,” evoking a mother’s experience with her son at war.

In a different part of the room, poet Serhiy Zhadan read “Three Years We’ve Been Talking about the War,” a work about a man who returns from war afraid of everything. Zhadan stressed each carefully chosen word, anticipating tragedy. By now the audience was prepared and anticipated the way that entertainment, tragedy, and action would be woven together in the performance.

Then we were led into the theatre itself. Tychyna’s poetry collection was dedicated to philosopher Hryhorii Skovoroda who wandered through Ukraine with his bandura. Strumming a bandura, Kytasty started the show by dedicating his performance in the production to Skovoroda.

Poems from *Instead of Sonnets and Octaves* were performed by Marina Celander, Sean Eden, Robert Feldman, Darien Fiorino, Alexandra Koval, and Maria Pleshkevich. The actors’ movements were graceful and dance-inspired. At one point actor Darien Fiorino moved across the stage as though he were floating.

The script was created by Virlana Tkacz and Wanda Phipps. The actors worked with the set design created by Watoku Ueno and lighting effects by Jeff Nash to create a space for the words. Images from Tychyna’s manuscripts and diaries were included in projections by Waldemart Klyuzko. Those aspects of the performance that included the Tychyna poems and Yara actors were largely monochromatic, black and white projections with dark costuming.

The Tychyna poems were interspersed with contemporary Zhadan poems performed as songs by Zhadan and the Dogs. Zhadan's energy was matched by a colorful background with red and yellow lighting. The dynamic music was a way to bring the poems to heart, to feel them throughout our bodies with the band accentuating the words. The two pieces of the performance converge in a poignant moment when Zhadan picks up a book bound in red cloth, a relic from Tychyna's time that he brings into the present. Bob Holman also participates in the Zhadan songs by singing English-language interpretations of each song. Some of the most powerful lines describe

Stepping over corpses,
Walking with these refugees,
This train's got apocalypse for destination.

And the description of the smell in the train, like "death and cinnamon," is simultaneously beautiful and terrible.

A poem by Zhadan, "Take Only What Is Most Important" formed the coda of the piece performed by Yara actors. It ends memorably with the following lines:

unedited lists of the dead,
so long there won't be time
to check them for your own name.

The performance ends with a powerful song, "Know Your Rights," woven into the lessons from Timothy Snyder's book *On Tyranny* and originally set to music composed by the Clash. The book's first line echoes the show's theme: "History does not repeat, but it does instruct." And we have learned from the events in 1917 that history can indeed be carried forward to 2017. Zhadan both inspired the audience to dance and incited them to political action. The show's overarching message is "do not sit still." The combination of two time periods, an expansive set, and the use of the band makes this Yara's most ambitious show yet.

Zhadan and cast perform "Know Your Rights." (Photo by Lee Wexler)

The Mitten: A Ukrainian Folktale

Retold for adults by Irene S. Pyskir-Bilak

Just recently, a loving grandmother spent time with her young grandson Nicholas, Nicky, as he was called by most of his friends and family. She knitted him a new pair of mittens, which by his request, were snow white. Grandmother-Baba and Nicky enjoyed themselves indoors as it was snowy and cold outdoors.

Later in their conversation, Nicky stated, "Grandma, I am going outside to play in the snow. Would that be alright?"

"Yes, that's fine, Nicky. The fresh air will do you good, but be careful. If you lose your white mittens in the white snow, you might have a hard time finding them."

"Don't worry, Baba, I'll be fine."

Sure enough after sledding a while, building a snowman, and looking for animals which abounded in the forest behind his grandma's house, tired, Nicky came back to Baba's house to warm up. "I hope my good Babusia will give me some hot chocolate. That would be absolutely grand," he thought.

Inside, Nicky hung up his coat, not noticing that one of his mittens had fallen somewhere on the snow. Baba served Nicky his favorite sandwich, with a large cup of chocolate milk which Nicky devoured. It was fun to be in her house and share a meal with Baba.

"Thank you, Baba. That was delicious. I'll just lie down on your comfy sofa and rest a bit. Ok? I'm tired and sleepy."

"Of course! I'll sit down next to you and do more knitting. Perhaps I'll make some mittens for your sister."

In just a few minutes Nicky was fast asleep. He dreamed that his mitten was lying in the snow, but it was not the white one Baba gave him. It was blue and yellow, and it was very large.

Outdoors in the bitter cold, Harriet Hedgehog was looking for food, spotted the blue and yellow mitten, and decided to climb in to see what there was to see. She liked the comfort of the mitten and soon felt warm and snug inside. Rare Rabbit came by and asked if he could join her. "Come in," replied Harriet Hedgehog.

Soon Felix the Fox came by and asked to come inside, wagging his bushy tail.

"We'll move over. Come on in. We'll make room for you. You'll warm us with your cozy fur."

"Thanks. We'll make it a party!" Foxy foxes love to have a good time, especially when they

have consumed a few chicks.

"Hey, what's going on? I wasn't invited," croaked Froggie Frog.

Of course, the animals let her in, tight as it was. There were now four.

However, things changed drastically when a large bear, a very, very large bear, Russian Bear Putin Putinsky told the animals to give up the mitten. "I want the mitten to myself. I need lots of room! I'm used to getting my way. I want to make Russia great again. I've taken Crimea from you. No vacations there for you anymore! If you don't agree, I'll also bring my family of bears to beat you up. Move, now!"

As Putinsky talked, he stood on his hind legs, pulled himself up and roared. The animals cringed and started to move. He did not wait; he pushed his way in, terrorizing them all with his brute body, large claws and huge teeth. The blue and yellow mitten started to rip and give way. There was a pop and they all fell out. Now no one would have a home! The animals cried, tumbling into the cold snow!

"You ruined our home! Putinsky, you are a bully," yelled Rare Rabbit.

Suddenly a warm, pleasant breeze gently blew bringing with it a tall, beautiful woman dressed in furs with a gold crown on her head. A large eagle was perched on her shoulder. "I am the good witch Baba Yaga America. Many magical tricks have I. But, I can turn also into the evil Yaga at will." In her hand she held the American flag. "Did you vote to let the bear Putinsky into your home, or did he threaten you?" she asked.

"No, Your Royal Highness, no, we did not have a chance. Lady America, home of the powerful Eagle," stated Felix the Fox. "Putinsky threatened us and moved in by force. I see some more bears coming in the distance. I fear they will beat us up! But we will not give up. We will fight for our rights, our animal rights guaranteed by our Forest Constitution. We shall have to consult with our president, the Lion King."

Harriet Hedgehog and Rare Rabbit nodded in agreement shaking from cold and fright. "Save us, Good Witch Baba Yaga-America. Please save us! Putinsky took our warm home and our peninsula Crimea on the Black Sea. We want it back!"

"Please call your President, the Mighty Lion Poroshenko. He replaced bad Russian puppet

President Yanukhovich. You were right in ousting him from the Ukrainian forest and presidential chair. I admired you for your Revolution of Dignity and the way you withstood the snipers who shot at you from the top of buildings. I know many of your kin have perished. It is a sad state of affairs, especially since Putinsky also instigated a war in Eastern Ukraine,” stated America boldly holding her flag up for all to see once more.

“His bears dressed in green Russian uniforms are everywhere. They carelessly shot Malaysia Airline Flight 17, killing 283 passengers and 15 crew members. They have not been punished to this day! There is no place to hide. Please Good Witch Baba Yaga-America, help us,” pleaded Harriet Hedgehog. “We will be eternally grateful.”

Wolves, deer, and antelope, as body guards, brought in the summoned president. Lion King Poroshenko came striding in wearing his sword and brandishing his Cossack mace, symbols of his power. He bowed low to Yaga-America. “Thank you for coming, Madam! Thank you for your technical advice, military financial assistance as well as your medical aid for our soldiers. I will consult with leaders of other forests. We have always wanted to belong to NATO-Nature Association of Trees Organization-NATO and have our face toward the West. Please give us lethal weapons! We will fight our way out of the war in Ukraine, in our eastern regions. Support by your President Trumpet the Great will stop Putinsky in his tracks. He will not be able to get to the forests of Europe. He will not be Tsar of the Russian Empire.”

“Yes, those times have passed,” chimed in Mere Mouse who came late to the scene. “It is time to let our citizens live in freedom without fear of bullies.”

The eagle flew and perched himself on the flag of red, white and blue, which suddenly became a magic wand. Once more, Yaga-America held it up high for all to see. 50 female eagles flew overhead making circles over all the animals of the forest.

“I proclaim Ukraine free of bullies. Bear Putinsky, give back Crimea, or I will turn you into a toad, a snake, or a pig. Take all your bears back to Russia and never again frighten, beat or kill innocents in any forest or land,” said Yaga-America.

Russian Bear Putinsky looked keenly at all of them, but did not flinch. His eyes were steely cold.

Lion Poroshenko stood at attention and gave Baba Yaga a salute and a big hug. The eagle flew and perched on President Poroshenko’s shoulder. “You are indeed the Good Witch Baba Yaga. “God bless America,” he proclaimed loudly. “God bless a free Crimea in Ukraine!” He held up his blue and yellow flag. “Slava Ukraini! Glory to Ukraine!”

At this wonderful conclusion to his dream, Nicky woke up, stretched and said, “Dear Babusia, you will never believe what I dreamed! Let me tell you all about it.”

(June 6, 2017)

WISDOM AND GENETICS

My mother taught me about wisdom: "When you get to be my age, you'll understand."

My mother taught me about genetics: "You're just like your father."

МУДРІСТЬ І ҐЕНЕТИКА

Моя мама навчила мене про мудрість: "Як будеш в мойому віку то зрозумієш."

Моя мама навчила мене про генетику: "Ти цілком вдався до свого батька."

Refreshing the Art of Pysanky

by Marianna (Szczawinsky) Crans, Br. 95

Author conducting class.

Being a Ukrainian daughter, I naturally learned how to make pysanky as a child. Being an artist, it was right up my alley with learning about and applying the ancient patterns with the beeswax and kistka, using the dyes, working with the progression of colors, and then removing the wax to reveal the glory of patterns of colors underneath. I felt like I had been indoctrinated into a secret cultural society! As I got older, I made pysanky sporadically and then resurrected the skill when I joined the UNWLA as an adult and started doing demonstrations and teaching classes through local craft stores and at events hosted by other organizations.

Branch 95 (Hudson Valley Region, N.Y.) has long partnered with ARTS Mid Hudson (a nonprofit organization that promotes arts and folk arts as an arm of N.Y. State Council for the Arts) to present various aspects of our culture, traditions and art forms. Earlier this year, we agreed to do a beginner pysanka class at the ARTS Mid Hudson office gallery space. It had been several years since I had taught the class, and having learned a bit more about our culture's design history and having seen varied and modern trends

evolving with pysanky since then, I was concerned that my class materials might need some updating.

Fortunately, my original class notes were based on the fabulous Luchow Pysanky books, which are still a tried and true source of information that provides historical references, pagan and Christian legends, Trypillian designs, as well as details on the actual mechanics of making pysanky, the meaning of the colors and symbols and the multitude of pattern layouts. Having a good detailed base to work from I just had to add information about using modern tools like the electric kistka, egg blowing tools, and a new style of sealers. I also decided to include information about newer trends, like using ostrich eggs for pysanky or creating pysanky jewelry from ostrich egg shells. I was bolstered in these innovative endeavors by my UNWLA sisters who were eager to help. Thus, armed with class notes, books, displays and jars of pysanky, Branch 95 held our first "refreshed" class.

We had ordered kits for each student, each of whom was asked to bring lidded jars for dyes and a box to carry them in. Students were

warned about the dyes (permanent, not edible) and were advised to bring aprons or work shirts to protect clothing from spilled or splashed dyes. We supplied handouts, reference material, cleaned eggs, hot water and vinegar to mix the dyes, and egg cartons to carry home the finished product. We also had egg blowers to help make the job of removing egg whites and yolks easy.

The class was intimate, comprising fewer than a dozen students, a mix of men and women as well as older children, and this made it easy for us to provide more personal attention to each student.

The participants enjoyed hearing about the historical significance of the pysanky in pagan times and how this was later incorporated into our Christian beliefs and customs and as an ethnic art form.

Learning to “write” with wax on eggs was a new experience for the students; so was learning why we use a light to dark progression of dyes, and why we now empty the egg shells after completing the process.

It was a very successful class. All of the students seemed happy with everything we shared with them; they seemed to want to learn more. One thing we all agreed on was that this should be an all-day class because the extra time would give everyone a chance to take at least one egg through the entire process (blowing out, dyeing, and sealing). With this in mind, we have already expanded plans for our next class. In the meantime, we will see if the stu-

dents who participated in our most recent class would like to come back for a follow-up class!

(Photos by C. Gorham)

Photo by Marianna Crans.

До 100-річчя від початку Української Революції

Цього року відзначаємо 100-річчя від початку Української Революції 1917 — 1920-х рр. Хоч я не була свідком цих подій, але мій батько Юстин і його брат Григорій Савини були вояками Армії УНР і ця тема дуже мені близька.

Як культурно-освітня референтка 83-го Відділу США (Округа Нью Йорк), я підготувала на цю тему 15-хвилинну гутірку (ред. бесіду) на сходу в травні. Це було не легко, бо тема дуже широка. Брала відомості про ті часи з кількох книг про історію України. Гутірка зацікавила моїх союзників і, сподіваюся, читачам нашого журналу цей допис також буде цікавим і корисним, допоможе зрозуміти важливу частину нашої історії, спонукає до глибшого нею зацікавлення.

Усе почалося з революції у столиці Російської імперії — Петрограді. Після I Світової війни, в якій Росія зазнала великих людських і матеріальних втрат, населення потерпало через брак харчів. Люди вистояли довгі черги за хлібом, з відчаю грабували крамниці, склади та організували демонстрації. Поліціанти не могли дати ради цьому та покликали на допомогу військових. Але не всі відкривали вогонь по демонстрантах. У лютому 1917-го р. вояки Волинського полку відмовилися стріляти в людей і перейшли на їх бік. За кілька днів цар Микола II зрікся престолу, а ще за якийсь час владу передано Державній Думі. Російська імперія перестала існувати. В Україні на той час, упереч великим утискам, існували різні патріотичні партії та організації (Товариство Українських Поступовців, Просвіта та ін.) За ініціативою громадського діяча Б. Мартоса (який пізніше був прем'єр-міністром Української Народної Республіки) 17-го березня 1917-го р. створено Центральну Раду під головуванням відомого історика проф. Михайла Грушевського.

Перший склад українського парламенту — Української Центральної Ради (УЦР) мав 94 члени. Між ними були і письменники, і літературознавці (Сергій Єфремов, Софія Русова, Людмила Старицька-Черняхівська та ін.). Другий склад налічував 141 член, а третій — 655. УЦР у третьому складі діяла до весни 1918-го р. У цей час було зроблено дуже багато, зокрема охоплено комунікаційною сіткою провінційні міста й села України, а також армію. Київський адвокат О. Гольденвейзер про той період писав: «Українські діячі

проявили в цю епоху велику енергію та зуміли за короткий час створити широко розгалужену міцну організацію». Але розповідали і про те, що все це діялось в Києві та поблизу нього, а провінція була байдужою й охоче сприймала більшовиків, які обіцяли селянам землю.

Засідання парламенту були відкритими для всіх. Праці в новій державі було багато, сесії тривали не раз до 12-ої години ночі, а то й довше, і завершувалися співом славня «Ще не вмерла України...» та читанням «Заповіту». Центральна Рада діяла тільки до квітня 1918-го р., проте відіграла велику роль в історії та зробила немало: проголосила створення Української Народної Республіки (УНР), обрала тризуб, як герб, і славень «Ще не вмерла України...», кольорами державного прапора визначила жовтий і блакитний, ухвалила закон про випуск українських грошей, затвердила закон про громадянство, призначила уряд самостійної України, ухвалила у трьох частинах Конституцію України та IV Універсал.

Найголовніші символи сучасної України були офіційно закладені саме тоді. Захоплює те, як швидко від I Універсалу, де говорилось тільки про федерацію, а далі автономію, дійшли до IV, в якому в січні 1918-го р. вже виразно було проголошено Україну «...самостійною, вільною, ні від кого незалежною, суверенною державою українського народу». Молода держава зміцнювалася на очах. Але в цей час були великі проблеми з німецькими та австрійськими військами. Їх УЦР запросила в Україну для допомоги у війні з більшовиками та денікінцями, а за те дозволила забирати у селян частину врожаю. Селяни боронились і бунтували. Відтак німці й австрійці допомогли вчинити переворот й установити на чолі держави гетьмана Павла Скоропадського. На місці Української Народної Республіки створено Українську Державу на чолі з гетьманом, яка проіснувала лише 8 місяців.

За гетьмана також було зроблено багато для розвитку держави. Створено Українську Академію Наук, відкрито 150 українських гімназій, видано кілька мільйонів шкільних підручників українською мовою, відновлено залізничний рух, відкрито кілька українських банків, Музей історії України та ін. Та народ був ще більше невдоволений: утворювались самостійні загони для оборони від німців, а в робітничому середовищі

переважали ідеї більшовизму. За гетьманату країни, які були у військовому союзі з Німеччиною, вимагали від гетьмана підписати перемир'я з Радянською Україною, яку тим часом більшовики створили на сході України зі столицею в Харкові. Представники Англії, Франції, Італії та США обіцяли допомогу, якщо буде федерація з «білою», небільшовицькою Росією. Тому гетьман Скоропадський підписав Маніфест до українського народу про таку федерацію, після чого навіть Січові Стрільці на чолі з Є. Коновальцем і А. Мельником стали по стороні антигетьманців. Під тиском бунтівників гетьман зрікся влади.

Тоді 12-го листопада 1918-го р. в Києві представники партій обрали Директорію, головою якої став Володимир Винниченко, а заступником і Головним Отаманом Армії УНР обрано Симона Петлюру. До проводу увійшли О. Андрієвський, Ф. Швець і А. Макаренко. Директорія оголосила відновлення УНР і її протягом 1918—1919-х рр. визнало понад 20 країн, серед яких були Ірак, Китай, Японія, Польща, Ватикан, Чехословаччина.

22-го січня 1919-го р. на Софіївській площі у Києві Директорія УНР на чолі з В. Винниченком і Західно-Українська Народна Республіка на чолі з Є. Петрушевичем проголосили об'єднання всіх Українських земель в «єдину Велику Соборну Українську Державу»! У цей час вже майже вся Лівобережна Україна була в руках більшовиків, яким денікінці програли, але ще трималися на півдні України. В. Винниченко відмовився від свого посту і головою Директорії став С. Петлюра. За якийсь час Директорія під тиском більшовиків була вимушена покинути Київ і від того часу перебувала то в Житомирі, то у Вінниці, то в Проскурові, то в Кам'янці Подільському (майже на кордоні з Галичиною). Галицька Армія, не встоявши перед Польщею, відступила на Схід і, перейшовши Збруч (кордон) також опинилася в Кам'янці Подільському. Там, після величного спільного проголошення Злуки в Києві, два розбиті українські військові формування зустрілись. Ця зустріч дала їм моральну силу та завзяття, і вони вирішили йти разом і повернути Київ. Цей похід був успішним і 29-го липня 1919-го р. вони зайшли у Київ. Але перемога тривала не довго. Денікінці підступно, вдаючи союзників, і з білими прапорами увійшли у Київ. Українська армія не втрималася — вимушена була залишити Київ і відступити на Захід.

Почався розвал армії: не було амуніції та харчів, запанував тиф. Шпиталі не мали ні

ліків, ні перев'язувального матеріалу. Більшовики натискали зі Сходу, а відступати не було куди. Ситуація була безвихідна. С. Петлюра, щоб врятувати рештки війська, підписав договір з Польщею. За ним Польщі віддали Галичину й інші частини Західної України, а українському війську дозволено зайти на її територію. Галицька Армія, яка воювала з Польщею, не могла погодитися на такий крок і вимушена була перейти до денікінців, а звідти — до більшовиків. Частина петлюрівської армії перейшла до Чехословаччини, а більшість — до Польщі.

У травні 1920-го р. С. Петлюра з рештками свого війська та з польським військом під проводом Ю. Пілсудського пішли спільним походом і знову зайняли Київ, при чому поляки не допустили Директорію до центру міста, а самі пройшли парадом. Та за три тижні більшовики пішли у наступ, знову заволоділи Києвом і відсунули українські та польські війська майже під Варшаву. Тоді Пілсудський під натиском польських політиків розірвав договір із Петлюрою та підписав перемир'я з Москвою. Після цього 15-го травня 1921-го р. приїхав до табору інтернованих українців у Щепйорно, віддав честь вишикуванню у ряди старшинам та офіцерам і сказав: «Панове, вибачте мені. Я вас перепрошую. Так не повинно було статись...»

У жовтні 1921-го р. петлюрівці з таборів інтернованих ще раз пішли на Київ під проводом Юрія Тютюнника (тільки добровольці) з надією зрушити нарід до повстання проти більшовиків, але і цей, партизанський за методами, похід закінчився поразкою. Це була остання спроба розбити більшовиків.

Коли тепер згадують про цей період у нашій історії, то часто говорять, що успіхові пошкодили суперечки й помилки. А насправді вони не мали великого значення. Ключові особи у всіх трьох урядах виказали надзвичайну силу духу й героїстичність та у невимовно важких ситуаціях творили основи української держави. «Працювати в таких умовах могли лише люди не тільки з залізними нервами, але й непохитною вірою у святість справи, якій служили», — написано у «Великій історії України» (передмова д-ра І. Крип'якевича, укладач М. Голубець). Їхнє завзяття, боротьба та жертвність розбудили та втримували бажання українців до незалежності.

*Олександра Юзенів,
83-й Відділ СУА, Округа Нью Йорк.*

Влучні українські фразеологізми на всі випадки життя

На XXXI конвенції, під час обговорення стратегії та розвитку журналу «Наше життя» делегати висловили бажання читати на наших сторінках більше цікавих відомостей про Україну, особливості українського життя, мови тощо.

На реалізацію Ваших побажань друкуємо українські **вислови-фразеологізми**, що, сподіваємося, знадобляться Вам у щоденному спілкуванні. Здивуйте оточення своєю багатомовною українською мовою! Вживайте їх удома і на роботі та вражайте своєю начитаністю. Гайда!

* **Переливати з пустого в порожнє, товкти воду в ступі** – займатися чим-небудь непотрібним, марно гаяти час. (Цікава історія походження другого фразеологізму. Раніше в наших предків був звичай, коли наречена справді товкла воду в ступі! Так, у перший понеділок після весілля у будинок молодят сходилися всі родичі з боку нареченого. Вони сідали навколо столу, вручали молодій дружині ступу з водою і примушували товкти. Треба було якомога більше та швидше розплескати на всіх воду та не показувати своє роздратування. Сенс обряду полягав в тому, що родичі випробовували невістку на терпіння і працьовитість.).

* **З дощу та під ринву, з вогню та в полум'я, тікав від диму, та впав у вогонь, з калюжі та в болото, утік від вовка, та натрапив на ведмедя** – означає з однієї неприємності (біди, небезпеки) потрапити в іншу, ще гіршу.

* **Знову за рибу гроші** – наполягати на чомусь; настирливо повторювати уже відоме. (Наприклад: «Скільки тобі казати — не поїдеш до міста! А ти знову за рибу гроші.»)

* **До сьомих (нових) віників** – дуже довго, тривалий час. (Наприклад: «Забули про день народження? Вам про це до сьомих віників не забудуть!»)

* **Небо прихилити** – бути ладним зробити все можливе й неможливе для чийогось щастя. Прихильйте небо для своїх рідних!

* **Гедзь напав (укусив)** – у когось поганий настрій, хтось нервує або безпідставно сердиться.

* **Комар носа не підточить** – про щось дуже якісно зроблене, до чого не можна причепитися; вираз описує ідеально зроблену роботу. (Наприклад: «Протокол оформлено так якісно, що комар носа не підточе.»)

* **Стук-грюк, аби з рук / Через пень-колоду / На галай-балай** – робити щось недбало, аби як, повільно.

* **Годувати жданиками** – неодноразово обіцяти зробити щось, але не дотримуватися обіцянок.

* **Давати горобцям дулі / Баглаї годувати / Клеїти дурня / Бити байдики / Лежати лежнем / Посиденьки справляти** – нічого не робити, ходити без діла, тинятися, байдикувати.

* **Ротом мух ловити / Ловити гави** – бути неуважним.

* **Передати куті меду** – перебільшувати, виходити за межі допустимого.

* **Знову за рибу гроші** – уперто наполягати на чомусь, настирливо повторювати те саме.

* **Сала за шкіру заливати** – завдавати великого горя, клопоту, страждань; дошкуляти.

Виправлення. У вересневому журналі у «Щоденнику Конвенції» (частина «ПЛЕНУМ», с. 16.) надруковано: «Про результати діяльності п. Орина Сокульська розповіла у доповіді «25 років Стипендійної акції в Україні». Виступ супроводжувався показом слайдів та відеозвернень від колишніх стипендіатів зі словами подяки, поваги та вдячності».

Повідомляємо, що доповідь у вигляді Презентації «25 років Стипендійної акції в Україні» на XXXI Конвенції виголосила п. Ірина Кравчук, яка провадить Стипендійну Акцію СУА в Україні з 1992-го р. і яка спільно зі стипендіатами підготувала слайди та відеозвернення ректора УКУ о. Богдана Праха.

Просимо вибачення за помилкову інформацію у п. Ірини Кравчук, наших читачів та п. Анни Кравчук — почесної голови СУА, референтки стипендій СУА.

ВИСТАВКА УКРАЇНСЬКОГО МИСТЕЦТВА

Цього року родина Фіглюсів – Марійка з дітьми Одаркою та Ігорем – зі своєї приватної колекції знову організували виставку українського мистецтва у місті Віт Ридж, Колорадо. Виставка настільки підготовлена, що родину щовесни запрошують показувати художні досягнення нашого народу. Щоразу Фіглюси показують щось нове та цікаве. Дякую їм за такий душевний «бенкет».

Цього року виставка містила гуцульські жіночий одяг і кераміку, дереворізьбу, інкрустацію та багато писанок. У центрі стояла чудова писанка на гусячому яйці, а за нею (на стіні) – велика її фотографія з дрібними деталями. Внизу, на дитячому рівні, надписами на картках запрошували

маленьких придивлятися та шукати елементи зорів, зображених на писанках.

Слава Україні! Слава Героям! Слава жіноцтву СУА!

Олена Стельмах-Морозевич,
колишня довголітня членка СУА.

НАШ ЗАГАДКОВИЙ СВІТ

Коли впораюся зі щоденними обов'язками, сідаю біля вікна у своє зручне крісло та читаю або просто дивлюся на цікавий і різноманітний пташиний світ у нашому маленькому городі. А там є що бачити та споглядати, як усе змінюється з кожною порою року.

До годівнички, яку моя друга половинка дбайливо наповняла (тепер це роблю я, він нині з птахами в небесах...), залітають щодня горобчики, синички, скрипльві сойки, кардинали, голуби-горлиці. А літом до квітів навідується маленькі колібрі та інші незнані «гості». Часами заблудить і яструб-хижак за жертвою – його проганяю довжелезною мітлою.

Часто мої очі знаходяться у «другій юності». Якщо вони, напружені тривалим читанням, починають текти та слізозити, то відкладаю книжку, нарікаю на «золоті роки», заплющую їх і... дрімаю. Того разу це сталося зі мною досить скоро. Коли ж із солодкої дрімоти будить мене панічно-скрипливий скрегіт сойки. Розплющую очі та бачу, що в городі йде двобій між нашим частим гостем голубом і котом-волоцюгою, який великою лапою держить вже мертву пташину «супругу-дрібушку» (так я її назвала), а другою відбивається. Бідака-оборонець своєї пари підлітає та раз за разом дзьобає голову кота, що вже пробує приступити до їди.

Спочатку хотіла вибігти, але чим вже тут допоможу? Нехай хоробра пташка сама відплатить за кривду. І справді, вона героїчно справлялася. Це все довго не тривало, бо котяра, добряче закльований голубом, під нестерпний

вереск сойки-асистентки із закривавленою вже головою зірвався та, вхопивши «дрібушку» зубами, шмигнув через високий паркан у сусідський город.

Голуб неначе заспокоївся: сів на низьку гілку нашої сосни та сидів пару хвилин, не рухаючись. А з ним і я були, як заворожені. Аж раптом він зіскочив на землю, на місце смерті голубки, і почав щось ніби шукати. Присідав, тулив голівку до землі та дзьобиком вхопив досить велике пір'ячко своєї горлиці. Хвилинку затримався без руху, наче щось думав. Ураз піднявся в небо та, набравши певного розгону, полетів на нашу сосну. З усієї сили вдарився тільцем у грубий стовбур і виглядало, що забився. Я подумала, що голуб втомився від бою або не влучив на гілку. Та ні, бідолашний повторив ще раз свій шалений лет і мертвий упав на землю, міцно держачи дорогу пір'ячку в дзьобі.

Я дивилася на цей епізод, як на фільмову фантазію, і була самотнім споглядачем-свідком чогось дуже дивного: нерівного бою, любовної пожертви й трагедії. Промайнула думка – як мало ми ще знаємо про наш світ та про його різних жителів і який він незнано-загадковий! А птах-герой із пір'ячком своєї горлиці спить спокійним сном (у коробці) між корінням нашої шумливого сосни та слухає щебет пташні, яка злітається до годівнички.

Любомира Гайовська Бойко.

ДОМАШНЯ КОВБАСА

Пропонуємо простий перепис домашньої ковбаси, де замість кишки використовують фольгу (Aluminum Foil). Ковбасному виробу можна надати різну форму: продовгувату, у вигляді невеличких ковбасок або кілець. Головне – її неперевершений смак, чарівний аромат і свіжість!

Інгредієнти:

*свиняча вирізка – 2,5 фунти
куряче філе – 2 фунти
сало – 0,5 фунтів
яйця – 3 – 4 шт.
часник – 6 зубців
крохмаль – 3 – 4 ст. ложки
сіль – 1,5 ч. ложки
перець чорний мелений –
за смаком
суміш спецій і прянощів –
за бажанням.*

Приготування:

М'ясо та сало нарізати дрібними кубиками.

Яйця збити, додати сіль, перець, дрібно нарізаний (або розчавлений) часник і інші спеції та прянощі (якщо покласти трохи каррі, то готова ковбаса матиме червоно-золотавий відтінок). У суміш з яйцем додати крохмаль (підсипати повільно, щоб не утворилися грудочки) і ретельно змішати нарізані м'ясо та сало з яєчною сумішшю.

Смужку фольги змастити олією і викласти на неї готовий фарш у вигляді ковбаски. Завернути фарш у фольгу, як завертають цукерку. При цьому треба щільно закрити краї, аби сік не витікав під час запікання.

Запікати при температурі 290 – 330° F упродовж 1 год.

САЛАТ З ЯЄЦЬ І КУРКИ

Інгредієнти:

*1 пучок салату
1 грудинка з курки (зварена або печена)
1 пучок редиски
1 мале авокадо
20 чорних оливок (без кісточки)
4 варених яйця
1 малий огірок
6 ст. л. рослинної олії
2 ч. л. цитринового соку
3 ч. л. меду
сіль
перець*

Приготування:

Для приготування соусу змішати рослинну олію, цитриновий сік, мед, сіль та спеції.

Салат промити і добре просушити, редиску та огірок нарізати скибочками, оливки порізати кільцями. Авокадо почисти та порізати кубиками. Яйця почистити і розрізати кожне на 4 частини. М'ясо порізати на малі шматки. Усі нарізані інгредієнти, крім яєць, обережно перемішати, полити соусом, ще раз делікатно перемішати та перекласти до салатниці. Зверху викласти порізані яйця.

Music Strikes The Right Note in Medicine

by Ihor Magun, M.D., F.A.C.P.

Music has tremendous power in our lives. Unquestionably, it is a source of comfort, conjuring emotions that can instantaneously change our disposition. When the right notes are heard, who doesn't begin to feel energized, transform oneself to a better mood or experience a mental and physical uplift?

Music therapy is now being taught in colleges and universities. And beyond the academic setting, it is beginning to become utilized in various ways—addressing physical, psychological, social and cognitive issues. The usefulness of music therapy stems from the fact that music engages those areas in the brain that provide a unique clinical response.

Treatment may be individualized and may also be done in groups, utilizing instrumental or vocal music. It may involve anything from exclusively listening to moving (dancing), or actively creating it. In most cases, there is no need to learn to play a traditional instrument. Stroke patients, for example, benefit tremendously just from shaking maracas. Certainly something that requires no formal musical training.

A growing body of research substantiates the theory that music can and does improve medical outcomes. A sampling of the findings includes the following:

- Music can help alleviate anxiety and pain before and after surgery. It can easily be used to calm any form of anxiety and tension. It may also serve as a distraction. It can serve as an additional motivational source of energy for physical therapy or occupational therapy.
- In autistic individuals music improves communication, behavior, cognition, social interaction and emotional regulation.
- Music improved sleep in participants who listened to slow, sedative tunes every night. Improvement was noted in sleep latency and efficiency as well as in daytime functioning. Music has helped individuals get adequate REM sleep, the deep sleep we all need and cherish.
- Music is an important tool in chronic pain management. Patient selected music has been shown

to alleviate a wide variety of pain. This has resulted in a decrease in use of analgesic medications.

- Music provides the external stimuli to permit the body to release mood enhancing chemicals into the body, including dopamine and endorphins. Mozart's music in particular was shown to be one of the more potent sources of "mood enhancement."

- Music can improve the mental health of individuals with dementia, and musical sensitivity remains intact long into the disease progression. It can help with physical coordination and memory recall. It also reduces agitation, alleviates mood, and assists in communication.

- Music also helps individuals who are recovering from a stroke or a traumatic brain injury, who have lost their speech or have incurred damage to the left side of the brain (the area that is responsible for speech). Singing ability is controlled by the right side of the brain, so individuals can work around the injury to the left side of the brain by singing their thoughts, then gradually dropping the melody.

I have listed several areas of music benefit that may not fall into your particular situation or needs, but everyone can utilize music for personal therapeutic benefit. Choosing the optimal type of music is paramount. You should make an appropriate and personal choice as each individual responds differently, not only to a given situation but also to music that has personal meaning.

The bottom line is that music has a powerful impact on mood, outlook, motivational levels and disposition. For centuries, albeit not knowing the exact explanation, people have used music to heal and to achieve a specific state of mind. Current research simply substantiates what has been known all along. So go ahead: choose your music and begin incorporating it into various aspects of your life.

My musical selection is playing in the background as I write (Puccini's *La Boheme*), and I am already reaping the benefits. I hope you do as well!

«Діти – це наш дорогий скарб,
це наша надія, це – Молода Україна»

Олена Пчілка

КОЛЬОРОВІ ЛИСТИ ПИШЕ ОСІНЬ

ОСІННІЙ ЛІС

Вірш Тесі Промь

Ліс предковичий у задумі,
І пахне листя крізь туман.
Із верховіття сонця струмись
Сріблить берізки ніжний стан.
Плодами стиглими привітно
Калина вже палахкотить,
У павутині тепле літо
Знялося в небо і летить...

КОЛЬОРОВІ ЛИСТИ

Вірш Аркадія Муличука

Кольорові листи
Пише осінь,
Листоноші-вітри
Їх розносять.
Є листи від беріз,
Є – від кленів,
Є щемливі до сліз,
Є багряно-вогненні...
...А зажурений ліс
Мріє вже про зелені.

ОСІНЬ

Вірш Івєслава Заїченка

Біжить осінь вдовж доріжки,
В чобітки узуті ніжки.
Землю листям укриває,
Ще й дощиком поливає.

БІЛКА

Вірш Вікторії Климентовської

Білка носить жолуді
У своє дупло,
Щоб, як стане холодно,
В неї все було.
Шишки із горішками –
Білчині скарби.
На сучках розвішані
Сушені гриби.
Білка свої жолуді
Всюди розкладе.
Коли стане голодно,
Білка їх знайде.
А якщо згубилися
Жолуді які,
З них весною виростуть
Молоді дубки.

КОЛИ ВТОМИЛОСЯ КОЛО

Вірш Василя Литвиненка

Котилося небом коло
І все зігрівало навколо.
Та під осінь коло втомилось –
І все навколо змінилось:
Відлетіли за море далеке
Солов'ї, зозулі, лелеки,
Почастішали сірі тумани,
Почалися дощі й вітрюгани,
І якось неждано насамкінець
На трави пожухлі упав морозець.

ХРОПУНЧИК

Розповідь Станіслава Шаповалов

Пішли ми з бабусею в березовий гай по опеньки. Тиша довкруги. Спокій. Тільки в золотому листі сонячні зайчики в піжмурки граються. Коли чую – хтось хропе. Тихенько так, ніжно. Цікаво, хто це?
Підходжу обережно до куща, розгортаю паличкою листя, мов грибок шукаю. А там – їжачок! Ох ти ж хропунчик! Раю зимувати вклався. Я нагорнув на нього побільше листя. Присмних тобі снів аж до весни!

Намалювала Наталя Алексенко

UNITED STATES POSTAL SERVICE® (All Periodicals Publications Except Requester Publications)

1. Publication Title: "OUR LIFE"
 2. Publication Number: 4 1 4 - 6 0 0
 3. Filing Date: 9/11/17
 4. Issue Frequency: MONTHLY except AUGUST (11 issues)
 5. Number of Issues Published Annually: 11
 6. Annual Subscription Price: Contact Person: Olha Stastuk
 Telephone (include area code): 212-553-4646

7. Complete Mailing Address of Known Office of Publication (Not printer) (Street, city, county, state, and ZIP+4®):
 Our Life - 203 2nd Ave New York, NY 10003

8. Complete Mailing Address of Headquarters or General Business Office of Publisher (Not printer):
 Ukrainian National Women's League of America, Inc. (UNWLA)
 203 2nd Avenue 5th Floor
 New York, NY 10003

9. Full Names and Complete Mailing Addresses of Publisher, Editor, and Managing Editor (Do not leave blank):
 Publisher (Name and complete mailing address):
 Ukrainian National Women's League of America, Inc. (UNWLA)
 203 2nd Avenue 5th Floor
 New York, NY 10003
 Editor (Name and complete mailing address):
 Larysa Topolia
 9 Van Dyke Ave
 Airmont, NY 10901

Managing Editor (Name and complete mailing address):
 Ukrainian National Women's League of America, Inc. (UNWLA)
 203 2nd Avenue 5th Floor
 New York, NY 10003

10. Owner (Do not leave blank. If the publication is owned by a corporation, give the name and address of the corporation immediately followed by the names and addresses of all stockholders owning or holding 1 percent or more of the total amount of stock. If not owned by a corporation, give the names and addresses of the individual owners. If owned by a partnership or other unincorporated firm, give its name and address as well as those of each individual owner. If the publication is published by a nonprofit organization, give its name and address.)

Full Name: Complete Mailing Address:
 Non-profit organization
 No stockholders

11. Known Bondholders, Mortgagees, and Other Security Holders Owning or Holding 1 Percent or More of Total Amount of Bonds, Mortgages, or Other Securities. If none, check box None

Full Name: Complete Mailing Address:
 Complete Mailing Address:
 Complete Mailing Address:

12. Tax Status (For completion by nonprofit organizations authorized to mail at nonprofit rates) (Check one)
 Has Not Changed During Preceding 12 Months
 Has Changed During Preceding 12 Months (Publisher must submit explanation of change with this statement)

PS Form 3526, July 2014 [Page 1 of 4 (see instructions page 4)] PSN: 7530-01-000-9031 PRIVACY NOTICE: See our privacy policy on www.usps.com.

13. Publication Title: "OUR LIFE"
 14. Issue Date for Circulation Data Below: September 2017

15. Extent and Nature of Circulation
 a. Total Number of Copies (Net press run): 1923
 Average No. Copies Each Issue During Preceding 12 Months: 1763
 No. Copies of Single Issue Published Nearest to Filing Date: 1850

(1) Mailed Outside-County Paid Subscriptions Stated on PS Form 3541 (include paid distribution above nominal rate, advertiser's proof copies, and exchange copies): 1763
 (2) Mailed In-County Paid Subscriptions Stated on PS Form 3541 (include paid distribution above nominal rate, advertiser's proof copies, and exchange copies): 0
 (3) Paid Distribution Outside the Mails Including Sales Through Dealers and Carriers, Street Vendors, Counter Sales, and Other Paid Distribution Outside USPS®: 0
 (4) Paid Distribution by Other Classes of Mail Through the USPS (e.g., First-Class Mail®): 31

c. Total Paid Distribution (Sum of 15c (1), (2), (3), and (4)) 1794
 d. Free or Nominal Rate Distribution (Sum of 15c (1), (2), (3), and (4)) 1827

(1) Free or Nominal Rate Outside-County Copies included on PS Form 3541: 0
 (2) Free or Nominal Rate In-County Copies included on PS Form 3541: 0
 (3) Free or Nominal Rate Copies Mailed at Other Classes Through the USPS (e.g., First-Class Mail): 6
 (4) Free or Nominal Rate Distribution Outside the Mail (Carriers or other means): 0

e. Total Free or Nominal Rate Distribution (Sum of 15c (1), (2), (3) and (4)) 6
 f. Total Distribution (Sum of 15c and 15e) 1861.31

g. Copies not Distributed (See Instructions to Publishers #4 (page #3)) 123
 h. Total (Sum of 15f and g) 1923

i. Percent Paid (15c divided by 15f times 100) 99.7
 * If you are claiming electronic copies, go to line 16 on page 3. If you are not claiming electronic copies, skip to line 17 on page 3.

17. Publication or Statement of Ownership
 If the publication is a general publication, publication of this statement is required. Will be printed in the October 2017 issue of this publication. Publication not required.

18. Signature and Title of Editor, Publisher, Business Manager, or Owner
 Mariana Zajac, Publisher
 Date: 9/13/17

I certify that all information furnished on this form is true and complete. I understand that anyone who furnishes false or misleading information on this form or who omits material or information requested on the form may be subject to criminal sanctions (including fines and imprisonment) and/or civil sanctions (including civil penalties).

PS Form 3526, July 2014 (Page 2 of 4)

ГОЛОВНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ПОЧЕСНІ ГОЛОВИ СУА

Анна Кравчук, Ірина Куровицька

Маріянна Заяць – голова СУА

ЕКЗЕКУТИВА

Ліда Яхницька – 1-ша заступниця голови
Христина Бойко – 2-га заступниця голови для справ організаційних
Надя Нинка – 3-тя заступниця голови для справ зв'язків
Ірина Бучковська – протоколярна секретарка
– скарбник
Віра Кушнір – фінансова секретарка
Марія Андрійович – вільна членка
Валентина Табака – вільна членка

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ

Віра Андрушків – Дітройт
Галина Генгало – Філядельфія
Галина Романишин – Нью Йорк
Маріянна Лівча – Нью Джерзі
Доля Кріслата – Огайо
Любомира Калін – Чикаго
Уляна Зінич – Нова Англія
Марія Кейд – Центральний Нью Йорк
Ольга Сперкач – зв'язкові віддалених
Оля Черкас Відділів
Іванка Олесницька – зв'язкова вільних членок

РЕФЕРЕНТУРИ

Лідія Білоус – суспільної опіки
Анна Кравчук – стипендій
Людмила Грабовська – у справах культури
Оксана Лодзюк – соціальних засобів
– комунікації
Таня Бедрус – виховна
Наталія Павленко – мистецтва і музею
Ольга Дроздович – архівар

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ

Рома Шуган – голова
Рената Заяць – членка
Ірина Легун – членка
Ірена Рішко – заступниця членки
Орися Зінич – заступниця членки
Оксана Скипакевич Ксенос – парламентарист
Лариса Тополя – україномовний редактор журналу “Наше Життя”
Тамара Стадніченко – англомовний редактор

THE NATIONAL BOARD OF THE UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA, INC.

HONORARY PRESIDENTS
Anna Krawczuk, Iryna Kurowyckyj
Marianna Zajac – President

EXECUTIVE COMMITTEE

Lydia Jachnysky – 1st Vice President
Christine Boyko – 2nd VP – Membership
Nadia Nynka – 3rd VP – Public Relations
Iryna Buczkowski – Recording Secretary
Vera N. Kushnir – Financial Secretary
Maria Andriyovych – Officer at Large
Valentyna Tabaka – Officer at Large

REGIONAL COUNCILS

Vera Andrushkiw – Detroit
Halyna Henhalo – Philadelphia
Halyna Romanyshyn – New York City
Xenia Rakowska – New Jersey
Dozia Krislaty – Ohio
Lubomyra Kalin – Chicago
Ulana Zynych – New England
Maria Cade – New York Central
Olha Sperkacz – Co-Liaisons for Branches-at-Large
Olya Czerkas

STANDING COMMITTEES

Lidia Bilous – Social Welfare Chair
Anna Krawczyk – Scholarship Chair
Ludmyla Hrabovskyy – Cultural Affairs Chair
Oksana Lodziuk – Social Media
Tetyana Bedrus – Education Chair
Natalie Pawlenko – Arts and Museum Chair
Olya Drozdowycz – Archives Chair
Ivanka Olesnysky – Liaison for Members-at-Large

AUDITING COMMITTEE

Roma Shuhan – Chair
Renata Zajac – Member
Iryna Legoun – Member
Irene (Tetiana) Rishko – Alternate Member
Irena (Orysia) Zynycz – Alternate Member
Oksana Skypakewych Xenos – Parliamentarian
Larysa Topolya – Ukrainian-language editor of *Our Life*
Tamara S. Cornelison – English-language editor

**СТИПЕНДІЙНА АКЦІЯ СУА
UNWLA, INC. SCHOLARSHIP /
CHILDREN-STUDENT SPONSORSHIP PROGRAM**
171 Main St., P.O. Box 24, Matawan, NJ 07747-0024
Phone / Fax: 732-441-9530
E-mail: nazustrich@verizon.net

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ / THE UKRAINIAN MUSEUM

222 East 6th Street, New York, NY 10003
(212) 228-0110 • Fax (212) 228-1947
E-mail: info@ukrainianmuseum.org
Website: www.ukrainianmuseum.org

“Взори для вишивання Ірини Сенюк” – серія 7 ст. 12. Нитки D.M.C. жовта ч. 742.
“Embroidery Designs of Iryna Senyuk” – Series 7, pg. 12. D.M.C. Thread Yellow #742.